

5 let



láskou a prací



J. W. von Goethe «FAUST»

...dramatické studio ...
A. M. BROWN

5 LET

LÁSKOU A PRACÍ

Druhý sborník Dramatického Studia „ČIN“

Praha 1942

Papežovo studio pracuje uvědoměle . . .

A. M. BROUSIL

Odpovědnost mládí

Julius Mitlöchner

Divadlo mělo vždy v mladých lidech své ctitele. Byli horlivými návštěvníky divadelních představení a svůj zápal převtělovali z pasivního přihlížení v aktivní práci divadelní. Dodávali mízu ochotnickému divadlu. Zejména venkov ožíval nadšením a láskou mládeže k ochotnickému divadlu. Mohli bychom krok za krokem stopovat vliv mladých na rozvoj ochotnického divadelnictví v našich městečkách, kam zejména studenti přinášeli své zanícení a v období prázdnin vytvářeli kroužky divadelních nadšenců.

Tuto účast mládí na ochotnickém divadle bychom zjistili od jeho prvních počátků. Snad právě v těch začátcích nejvýznamněji. Nastala období, kdy upadl zájem mladých o divadlo, ale po čase byl opět vzkríšen. Největší pokles zájmu bylo snad možno pozorovat v posledních letech, v době po ukončení světové války. Mládež byla od divadla odváděna četnými lákadly, která slibovala co nejvíce zábavy, úspěchu i prospěchu při nejmenší námaze a při nejmenším pracovním úsilí. Mládí bylo v ochotnických spolcích hodně postrádáno.

V poslední době můžeme však pozorovat pomalý návrat mládeže k divadlu. Děje se tak různými cestičkami, ale zájem roste a stává se trvalým.

Někde pracují mladí ruku v ruce se starší generací ochotnickou, jinde si vytvořili své vlastní ochotnické kroužky. Prvý způsob práce považují za správnější, protože se při něm mohou dobře vyvážit zkušenosti starších a nadšení mladých, ale nedovedu odmítnouti ani druhý způsob, kdy si mladí vytvářejí vlastní spolky. Naopak rozumím tomu všude tam, kde se šťastnou náhodou sešla družina mladých lidí, kteří mají takřka souzvukný tep a ve svém zanícení dovedou nejenom teoreticky debatovat, nýbrž i docela prakticky pracovat.

Rozumím takovému přátelskému ovzduší, rozumím kvasu mládí, které vidí celý svět před sebou a chce jej zreformovat podle svého. A kdo by nechtěl právě na divadle reformovat! Jak se mladým a dychtivým očím zdá všechno omšelé, konvenční, přežité a kdoví jaké ještě všechno, co vidí na divadelním světě kolem sebe! Co v sobě cítí síly a odvahy zmocí všechnen ten balast, kterým vidí zavaleno divadlo, ono divadlo, které si představuje po svém, někdy snad ani ne dost v určité formě, ale rozhodně jiné, než jaké před sebou vidí.

Znám velmi dobře tyto vzrušené city, ty debaty okolo divadla, z nichž by se mělo zrodit něco úžasného, ale většinou se nezrodí. Znám to všechno proto tak dobře, protože jsem sám prošel touto horečnou vlnou. Vím proto, že daleko za sny zůstává skutečnost, že mnoho a mnoho ran musí člověk urtžit, aby poznal, že není všechno tak pravé, co ve svých snech za pravé považoval.

Ale přes to přese vše, nebo právě pro to vše, mám to mladé dychtění srdečně rád, nezůstává-li jen u slov, ale přechází v činy. Když třeba i zcela zbytečně plýtvá silami, dobývají se tam, kam mohlo pohodlně vstoupit, kdyby bylo chtělo uznat, že přece jen nebylo na tom dosavadním divadle všechno tak špatné. Mám rád toto třeba marné úsilí, jestliže je poctivé

v práci. Neboť tato poctivost mu zůstane i tehdy, až jednou opustí své vzdušné zámky, až pozná, že leckdy šlapalo louží jen proto, že druzí chodili po lávce.

Je třeba především vědět co chceme. Může to být i přelud, který nás zmámí, ale musíme jej chtít uchopit. Musíme k němu upírat svoje úsilí. Neboť na tom záleží. Na intenzitě práce, kterou jsme odhodláni třeba opět a opět začínat znova. Co mladých ztroskalo právě na tom, že v divadle viděli jen jen nalíčenou tvář. Když pak nahlédli pod masku, zděsili se té pravé podoby, která byla rubem toho, co vidí obyčejně obecenstvo: žádné pozlátko, ale tvrdá a neustávající práce. Kdo nechce, nemá vytrvalosti nebo nedovede pracovat do úpadu, ten není schopen divadelní práce.

Nebudu líčit, co znamená, když mladý člověk po svém zaměstnání je ochoten místo lehké zábavy přistoupit k tuhé práci, kterou si musí oblíbit jako zábavu, aby ji dovedl překonat. To je podstata ochotnického divadla a bylo o ní už mnoho psáno. Ale zapomíná se na tento znak v okamžiku, když někdo chce proti divadelním ochotníkům vytáhnout s těžkou houfnicí. To se pravidelně od ochotníka chce výkon, který by se vyrovnal nejlepším profesionálům. I na to si musí mladý adept divadelního ochotnictví zvykat, že místo pochvaly, kterou by tak rád slyšel, se mu dostane ostré a nejednou třeba i nespravedlivé výtky, a co horšího, leckdy i posměchu nebo útrpného povzdechu: vždyť je to jen ochotník!

Nelze se proto ani příliš divit, že je tolik těch, kdo zahojí pro ochotnické divadlo, ale velmi rychle zchladnou. Buď se zalekli práce, kterou nečekali, nebo je zakřikl nevládný hlas, kterého se poděsili.

Proto tím více třeba si cenit těch, kdo vytrvali. To neznamena klanět se nekriticky jejich práci, vynášet je na umělce nad umělce, ale pomoci jim. Vážným slovem, uznáním, kde je k němu důvod, spravedlivou kritikou a třeba i výtkou, je-li pro ni příčina. Není třeba lámat rukama nad omyly, kterých se mladí dopustí. Musí se otlouci, mají-li se dopracovat jádra. Poznají jednou sami, že na své cestě šlapali leckdy na jednom místě, že se vzdalovali od svého cíle nebo si zacházeli, když odmítali zkušenosti a pracovní výsledky svých předchůdců. Jsou šťastni ti z nich, kdo si dovedou z tradice předchůdců vybrat pro svou práci, vyvarovat se chyb, a uspíší tak svůj vývoj. Ale ani ti, kdo toho nedovedou, nezasluhují odsouzení. Je škoda jen ztráty času i energie, kterou vyčerpávají na zkušenostech, kterých mohli nabýt přijetím rady starších.

Ale nechť tak či onak, je zejména dnes kladným zjevem, že mladí jdou za divadlem. Nezůstanou mu trvale věrni všichni. Ale ti, kdo zůstanou, budou mít své poslání a místo. Neboť obracejí svou tvář k divadlu, přinášejí svou hřívnou pro užitek nejširších vrstev lidu, jemuž vždy ochotnické divadlo sloužilo a bude sloužit. V tom je ochotnické divadlo vyhraněnější než jiné.

Musí si proto mladí vyznavači ochotnické myšlenky tím více uvědomit, že nesou odpovědnost za způsob i jakost své práce.

A toto vědomí musí naplnit jejich srdce i myslí. Tímto směrem musí napřít svou práci, aby nešli cestou marnou. Dovedou-li to, budiž jim čest a chvála. A věřím, že jsou, kdo to dovedou!



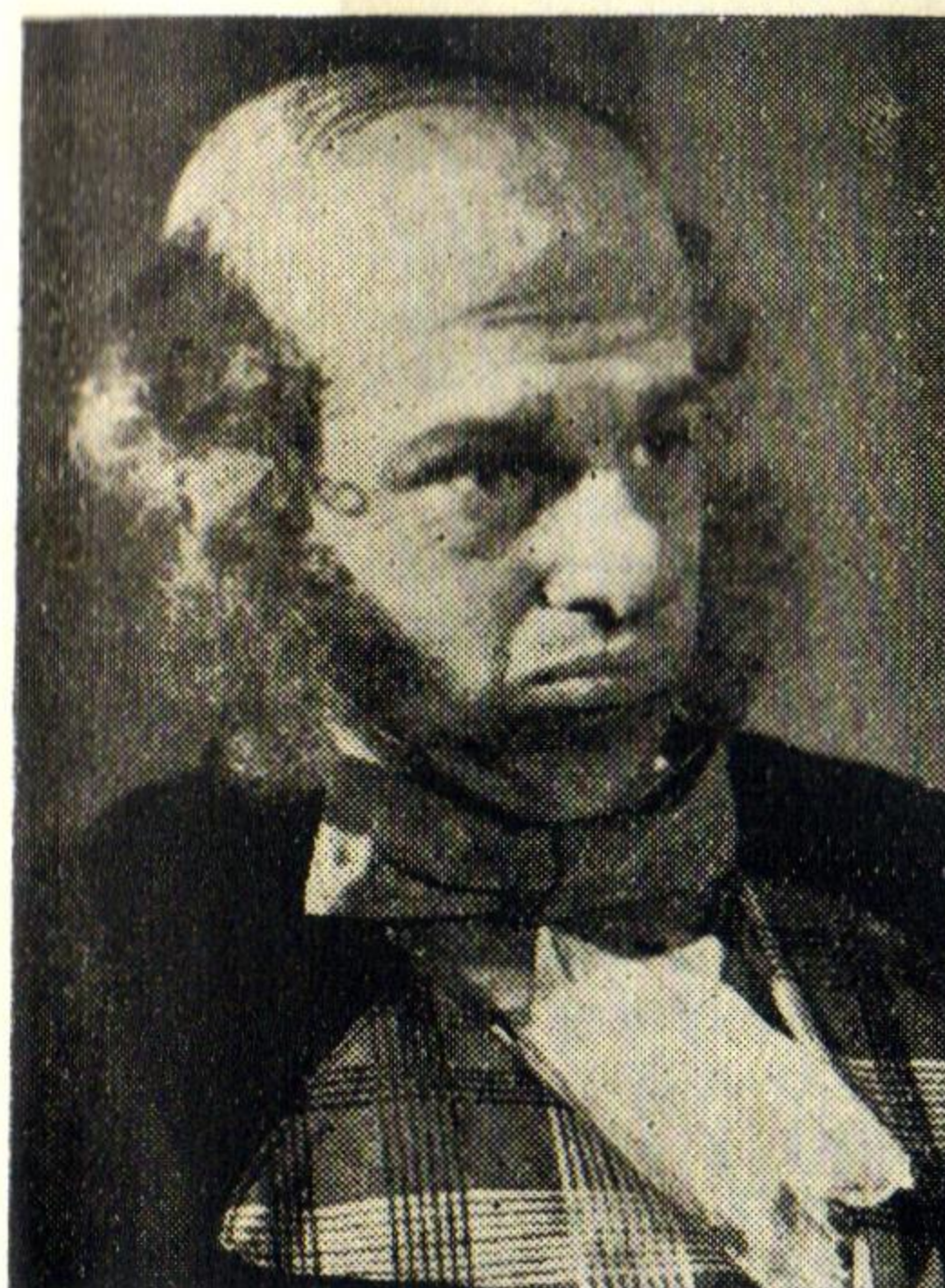
I. sezona »Činu«

Scéna z Dykova POSLA

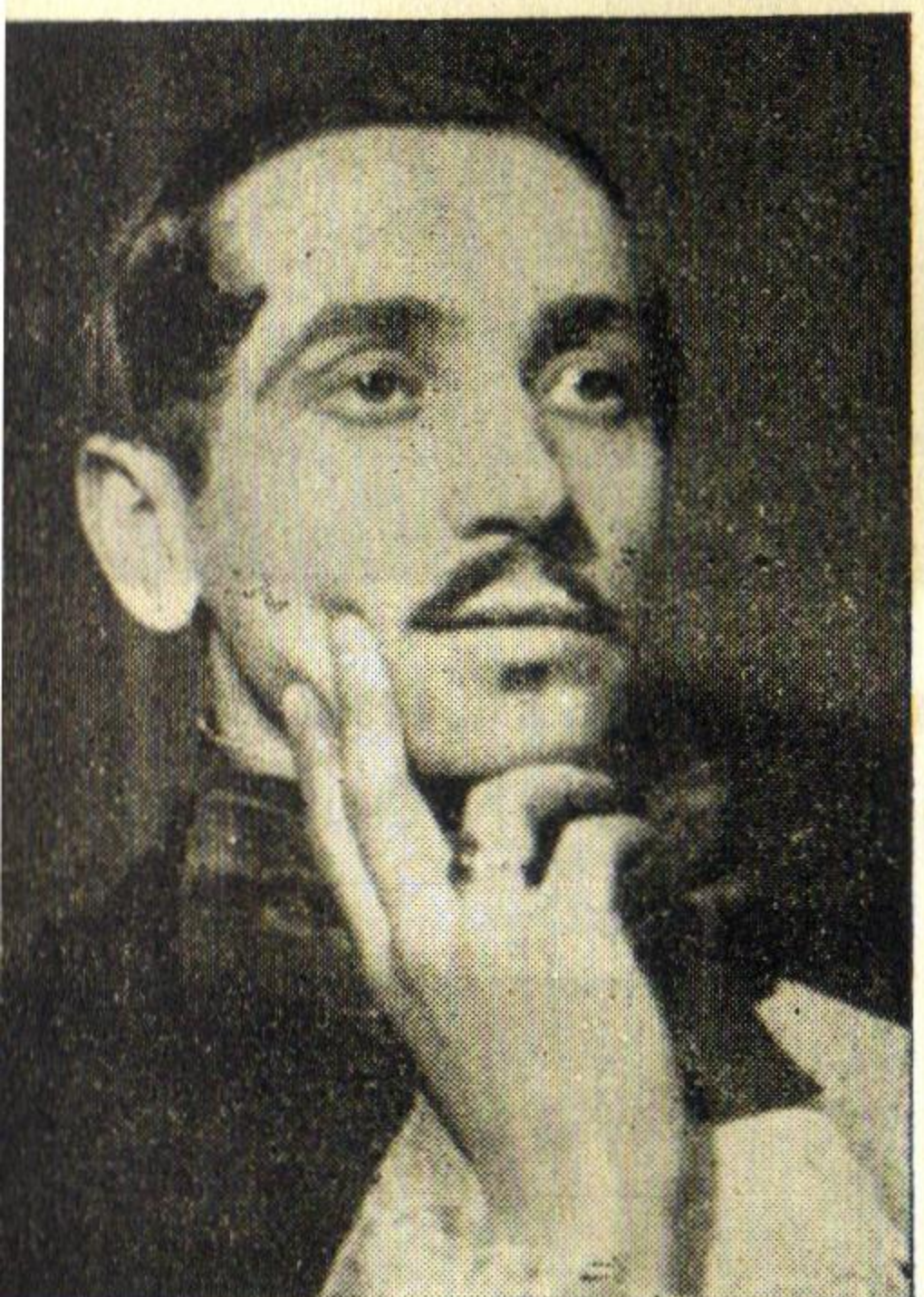


II. sezona »Činu«

Scéna z Rutheho ZAMILOVANÝCH PŘÁTELŮ



Jaromír MODRÝ, tučný mužik v Maškově „Dcerušce hostinského“, Děda PAPEŽ v titulní postavě Dykově „Posla“, Josef JANOUŠEK jako Josef z Šrámkova „Léta“



Prvé dvě sezony Studia „Čin“



Scéna z R. Jesenské „DEVÁTÉ LOUKY“, hrané „Činem“
v Městském divadle na Král. Vinohradech

Vlevo: Věra TICHÁ jako sestra Marta v Hauptmannově
HANIČCE, Jaromír RYTÍŘ (lehkomyslník) v Maškově DCERUŠCE
HOSTINSKÉHO a Kristina HÝBNEROVÁ ze Šrámkova LÉTA

5 let láskou a prací

Déda Papež

Dvanáctý prosinec 1938.

Jakoby to bylo včera. Docela jasně si vzpomínám na ty okamžiky, kdy jsem vítal své první návštěvníky v malostranské Umělecké besedě. Deset minut před začátkem je hlediště naplněno. Mezi obecnstvem vidím i několik přísných tváří — pohledy plné očekávání — ne bez zájmu. Mám skutečnou radost: asi v třetí řadě jsem spatřil pana redaktora A. F. Šulce z pražského A-Zetu, nedaleko něj referenta Národních novin. První zástupci tisku... Nahoře v loži sedí choť autora našeho »Posla« — paní dr. Zdenka Dyková. A docela vzadu za ložemi — zpola kryt stínem právě zhasnutého hlediště — Eduard Kohout. Přece jen jsme vzbudili zájem veřejnosti i těch několika — pro nás oficiálních vzácných hostů. Nikdy by mne nebylo napadlo, že to je jen začátek — začátek práce — začátek krásného bohatého života — našeho divadla.

Bez trémy — klidně — zřetelně hovořím slovy Mistra Dyka k našim prvním návštěvníkům: Prolog ze tmy. Na malém jevišti matně září z šera valdštýnský znak. Vše je tak jednoduché — chudé. Nemůžeme však jinak, naše prostředky jsou nepatrné, vždyť je nás jen sedm a musíme si pro začátek vystačit.

Přízrak Bílé Hory svítí ze tmy — hrajeme první jednání. Na jevišti — pro nás novém — rozvíjí se nám nový život. Všem, kdož se mnou začínali, kdo měli stejnou odvahu jako já — můj upřímný dík. Dnes zbyla jen jedna. Ostatní se rozprchli — do života — za existencí — do světa — k profesionálním scénám. Dva jsme zůstali — dva — kolem nichž jest dnes na čtyřicet nových silných spolupracovníků — kteří staví na pevně stojících základech.

Po prvním jednání vlilo do nás obecnstvo krev. Potlesk povzbudil, tím více, stupňoval-li se po dějství druhém a spontánně zazněl i na konci hry. Snad — snad tedy přece...

A-Zet a Národní Noviny nás druhý den odměnily nejvíce. Nejen slovy referentů, ale zejména existencí referátů vůbec. Poznali jsme, že je o nás zájem — zájem veřejnosti, kritiky. A tak »ČIN«, nepředpokládaje tuto eventualitu ihned při zrození, stal se veřejným útvarem, který musí a chce sloužit.

Listuji korespondencí »Činu« po prvním představení a utkvívá mi v paměti dopis paní Dr. Dykové. Ano, budeme se i nadále snažit o udržení odkazu Mistra Dyka a jeho přiblížení srdci a duši českého člověka. Viktor Dyk se stává jakýmsi čestným ukazatelem našich cest — strážcem naší práce — básníkem naší tvořivosti.

Při druhém představení jsme skorem shořeli. Ale to nás nezastavilo v další práci. Naopak — povzbuzení neúspěchem — chtěli jsme tím více pracovat a snažit se své dobré jméno očistit a postavit výš — nad ostatní. Třetí premiéra znamenala vzestup, byť i jen nepatrný. A pak už byl květen 1939 a »Čin« končil prvou sezonu. Zájezd s »Poslem« na venkov znamenal opět plus a zakončující představení Maškovy »Dcerušky hostinského« a Šrámkova »Června« nám přivedl kromě nového ještě početnějšího návštěvnictva i nového příznivce a — dovolím si to říci — přítele, pana radu Jin-

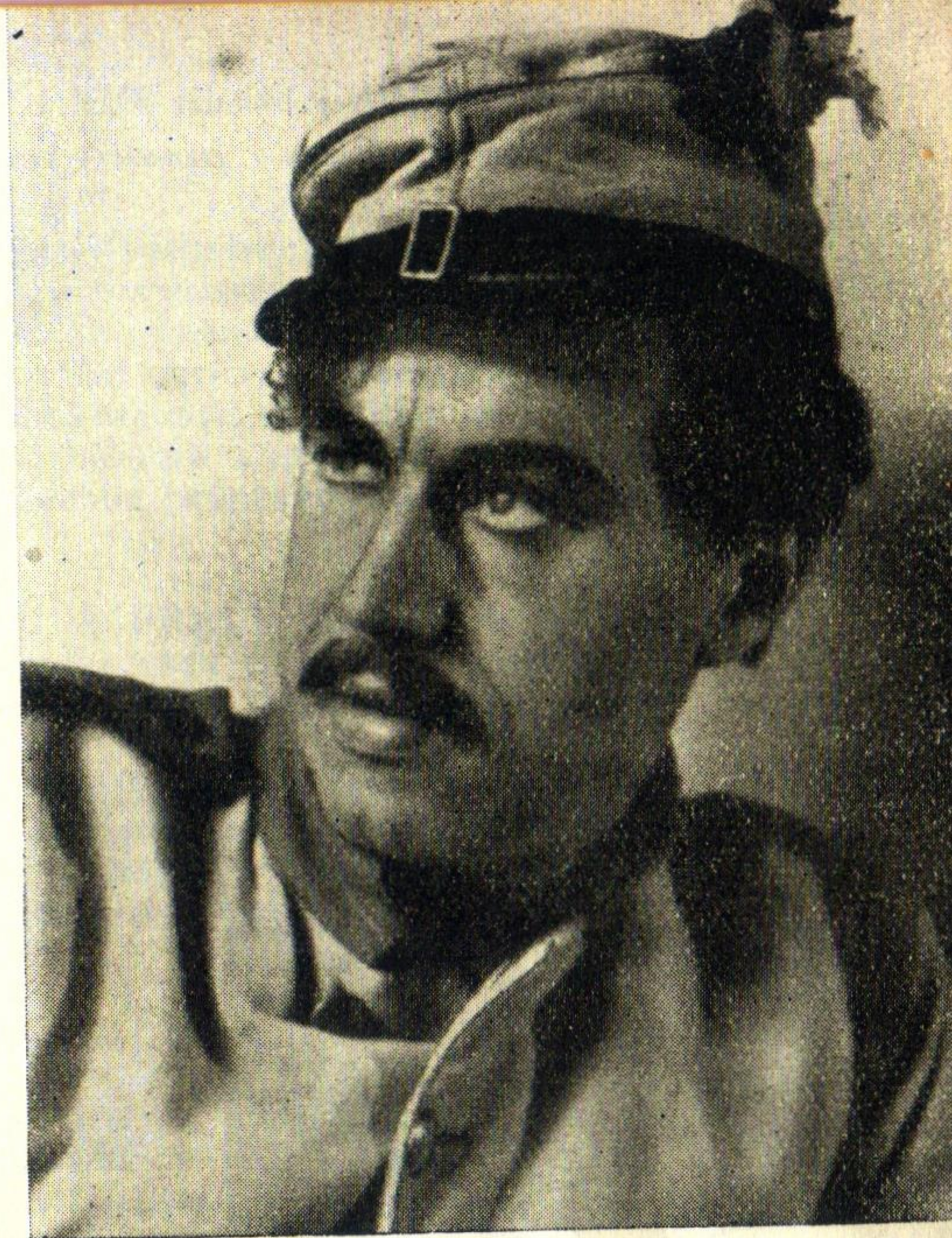
dřicha Vodáka. Od té chvíle, kdy poprvé přišel 13. května do Umělecké besedy, zůstal nám již věren a co víc: nemohl-li na představení — přinášel skutečnou obět — neboť pobyl na naší zkoušce generální — v zimě, v netopeném sále — až do pozdních hodin nočních, jen abychom druhý den našli jeho rady, výtky i pochvalu v ranním Českém Slově pod tak toužebně očekávanou šifrou jv.

Všechno krásné má svůj konec. Velkého přítele jsme ztratili na jaře 1940 — po roce jeho milých návštěv a srdečných slov. Tehdy jsme již vyrůstali z dětských košilek a s hlav nám pomalu mizely růžové a bleděmodré mašličky — zbytek dětství »Činu«. S Rutteho »Zamilovanými přáteli« jsme složili prvou předběžnou maturitu. Obecnstvo bylo spokojeno, spokojeně psali páni referenti, s uspokojením rozmlouval s námi autor v přestávce při premiiře, jak bychom nešli radostně do dalších činů i my. A hle — právě ti »Přátelé« se stali jakousi hymnickou melodií našeho Studia a do dnes dosahují největšího počtu repris.

V druhé sezoně jsme se dostali pomalu již do klukovských let. A jak to obyčejně bývá — s hraním »na vojáky« přichází i první škádlení — a tak »Čin« prožil svou prvou secesi, která se po roce, téměř beze změny, a co víc, i v částečně stejném obsazení a režii, opakovala. Ale pak — dost. Růst znamenal především upevnění rozumu. Bez prání, bez jakékoli další oposice jsme prošli čtvrtým rokem. Přinesl nám mnoho poznání, mnoho známých, mnoho přátel. Po boku naší sudičky, která stála u kolébky »Činu« — pana redaktora A. F. Šulce — stojí dnes celá oficiální kritika Prahy — ale i kritika brněnská, nymburská, hořícká atd. Vedle význačných jmen kritických: A. M. Brousil, Em. Jánský, K. Koval, Dr. Sajic a dalších jsou pracovníci literární i dramatičtí. Mezi návštěvnictvem spatřujeme čas od času herce-profesionály, kteří jdou shlédnout naši práci se zájmem — nikoli útrpným úsměvem a jejichž slova se nám hluboko zarývají do srdcí, protože jsou to slova upřímná — oceňující. Maně si vzpomínám na milou návštěvu Vlasty Matulové na zkoušce na Fausta. »Je vlastně zajímavé, že existují lidé, kteří po svém vlastním zaměstnání dovedou ještě tolik dávat své lásce — divadlu.« A taková slova vždy tolik potěší. Nechtělo-li nám Brno věřit, že jsme jen amatéři, jak by nás nepotěšilo pokřtění panem redaktorem Jánským: Divadlo herců z libosti. Ano, pane redaktore, snad máte pravdu! Ale jsme si plně vědomi, že musíme sloužit — v první řadě. Byť z libosti — chceme si být vědomi svého cíle, který, třebaž dosažitelný za hodně, hodně let, bude vždy našim jediným ukazatelem a vodítkem. Naší Polárkou jest sen, sen krásný a veliký: zřízení vzorného a dokonalého všeobecného divadla v Praze. Až jednou — staří veteráni »Činu« — o holi půjdeme do svého vlastního divadla — srdce se nám radostí zastaví, oči rozzáří: »Nepracovali jsme nadarmo«, řekneme si tiše a třebaž jsme i zaplakali, budeme se radovat nad vykonaným dílem. — Možná, že jsou všechny ty cíle příliš odvážné a cesty k nim strmé. Ale právě po strmé stráni těší šplhat (a ne procházet po široké a všemi vyšlapané cestě). Vždyť by nás nohy bolely, kdybychom šli pohodlně, bez překážek. Překážkami roste chuť — překážkami sílí duch a zdokonaluje se rozum, protože musí uvažovat, vymýšlet si, namáhat se. A to je jedna z prvních předností. Jestliže jsme letos složili druhou maturitu, či lépe řečeno tři rigorosa (Dykův Quijote, aktovky Smrtihlav a Asagao a Goethův Faust), neznamená to ani z daleka, že jsme již promovani ochotníci, nebo libostní herci. Ne, to by nám vskutku nepostačilo! Chceme růst — chceme vyžít celou škálu životních tónů a dokázat sami sobě své schopnosti.

Přistupujeme-li k pátému divadelnímu roku se štítem mladých autorů — ve divu dramatu světového — činíme tak proto, abychom právě mladým dali četnou příležitost k tvoření a práci. Novou pětiletku začneme pak ve znamení vrcholného dramatu světového, abychom přes ně dospěli ke konečné — výsledné dramaturgické lince, která v prvních pěti letech neměla

V pravo: Dáda PAPEŽ jako Antonín Havel
v Jiráskovy »VOJNARKY«, hrané jako slavnostní
představení na »XI. Jiráskově Hronovu« v srpnu 1941

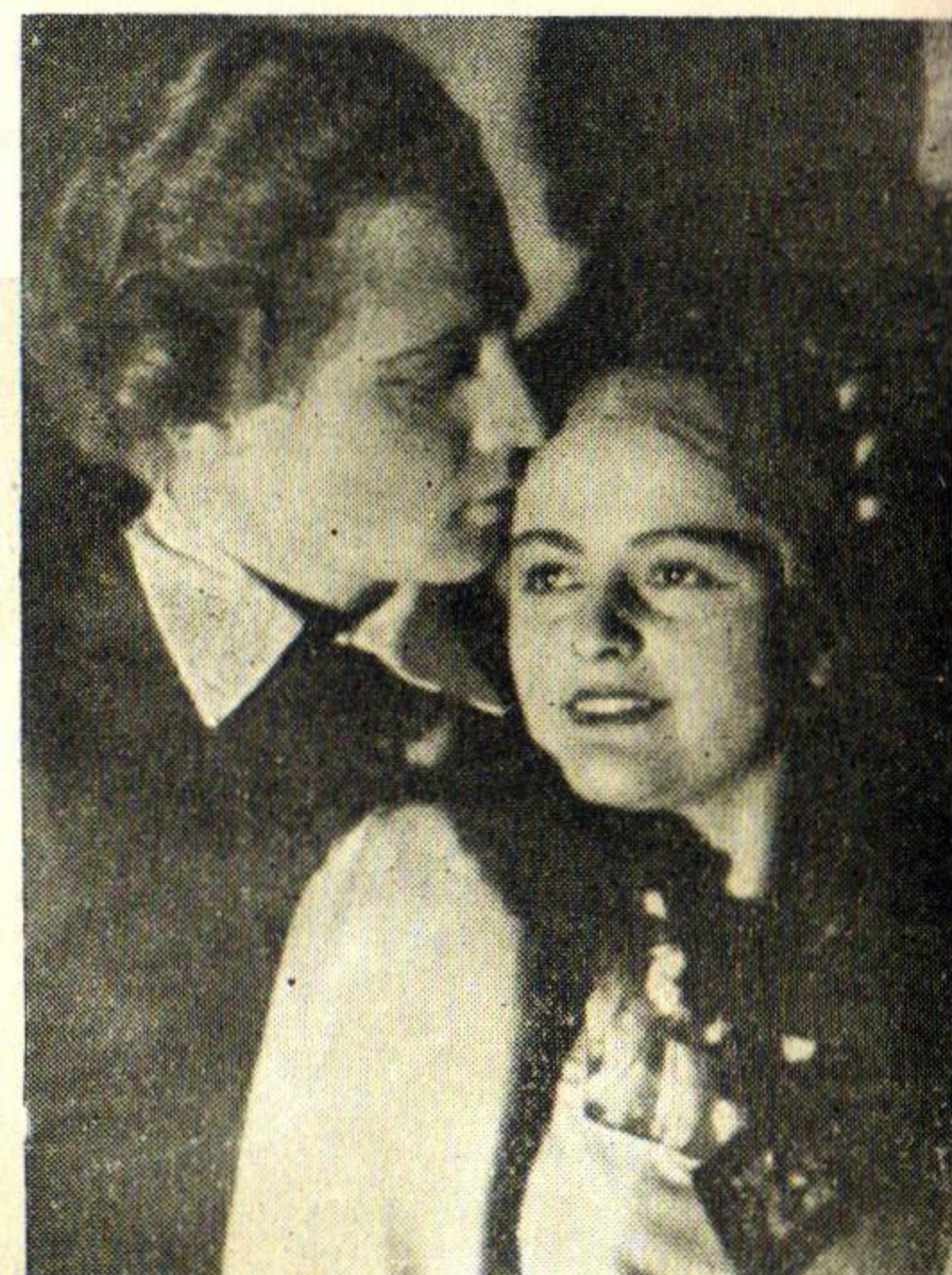


V levo: Věra TICHÁ a Líba ZELENKOVÁ ve
druhém dílu Dykova »ODCHODU«

Dole: Bobina ANDRESKOVÁ v Hlaváčkově
»OPILEM BÁSNÍKU«, Laduše ŠTEFLÍČKOVÁ v Dy-
kově »EPISODĚ« a Zdeněk JIRČIČNÝ jako spisovatel
Ježek v Šamberkově »J. K. TYLOVI«



Líba ZELENKOVÁ a Miroslav BÍLEK v hlavních postavách
Markéty a Fausta v dramatické básni Goethově



Vlevo: Bobina ANDRESKOVÁ a Laduše ŠTEFLÍČKOVÁ
v Markupově hře „Nedozrál klas“

Dole: Jaromír MODRÝ (Bláha) v Jiráskově „Kolébce“,
Bobina ANDRESKOVÁ (Lisetta) v Rutteho „Přátelích“
a Miroslav ŽOUŽELKA (selský synek) v „Kolébce“



nikdy zcela uceleného průběhu. Prohloubíme-li ochotnickou práci a najdeme-li slovu ochotník ten správný hodnotný význam, nebudeme se muset pak zastavit již před ničím a před nikým. Po jménu Goethovu, Dykovu, Pirandellovu a Tylovu — přijdou do pamětní knihy repertoáru »Činu« Mrštíkové, Sofokles, Schiller, Marlowe a Shakespeare. A jestliže se i v těch budoucích dnech vrátíme k znovuvvedení některé staré naší repertoární hry, bude to v první řadě z vděčnosti za všechnu přípravu, kterou nám kdy právě jedna každá taková hra dala.

»Čin« dostal do vínku heslo LASKOU A PRACÍ. Nestalo se tak jen náhodou. Byla to přece láska, která nás vedla vždy a ve všem kupředu a byla to skutečná práce, již jsme došli tam, kde teď jsme. Do páté sezony pod stejným heslem: 5 let láskou a prací...

Zbývá jen poznámka. Svému »Činu«, který jsme si sami vybudovali, kázni a soustředěností k dílu, nemůžeme sami přát nic — než vše nejlepší. A s námi, věřím, přejí i ostatní, přátelé a příznivci — veřejnost i kritika. Jejimi ústy chtěl bych proslovit: V budoucnu — zlomte vaz!

Ochotníci ve velkoměstě

A. M. Brousil

Na mou prosbu o článek nebo označení úseku z „Listů“ pro naši ročenku bylo mi odpověděno: Milý pane režisére, člověk miní, pánbůh mění. Oddaloval jsem odpověď, protože jsem doufal že budu moci něco napsat, leč nemohu ještě. Omluvte mě tedy. Musíte se spokojit tím, že Vám označím pártii z „Listů“

Zlín, 27. 7. 42.

Naznačil jsem vám již, že prostředí určuje roli ochotníkům. Zvláštní postavení zaujmou ochotníci ve velkoměstě, jiné ve velkém městě a maloměstě a konečně docela jiné na vesnici.

Ochotníci ve velkoměstě, kde je divadelní kultura bohatě rozvinuta, hledají těžko své místo. Neznáměná to, že by je neměli a nemohli najít. Konec konců i velkoměšťané mají právo na svůj divadelní amaterismus. Mohou jej dokonce žít štedřeji než jinde. Jenže právě ve velkoměstě by si měli ochotníci vnímavěji hledat své místo. Nemají se pokoušet o napodobeninu profesionalismu. Jsou k tomu sváděni a jsou i zaváděni k živoření v jeho stínu. Samolibost je často nutivá do soutěže. Tím tříštívali zájem obecnosti. Ale ovšem všichni si tak nepočínají. Někteří probudili pochopili, že i v tak husté síti profesionálního divadelnictví, jakou má velkoměsto, zůstává pro ně místo i potřeba, aby přicházeli s tím, čemu se profesionálové věnovat nemohou nebo načas zapomínají. Hledají si prozíravé úkoly. Vedou si nezávisle. To, co je osamostatňuje, bývá skoro výhradně dramaturgie. V tom mohou a mají být svébytní. Potom se mohou stát užitečným doplňkem divadelní kultury.

Jsou ochotníci, kteří jdou svou cestou a chtějí být kulturní avantgardou. Jsou ochotníci, kteří jdou vedle profesionálního divadla a chtějí se s ním dělit o službu národní kultuře. Jsou však také ochotníci, kteří nevědí, co chtějí a dělají, co nemají. Staví ochotnické divadlo do služeb svých společenských choutek, divadelního braku a vydělkaření pro účely mimokulturní i nekulturní. Ti první tvoří sektu, ti druzí církev, ti třetí jsou bez vyznání. Těch prvních je málo, těch druhých je dost, těch třetích je mnoho.

Ochotnická Mekka

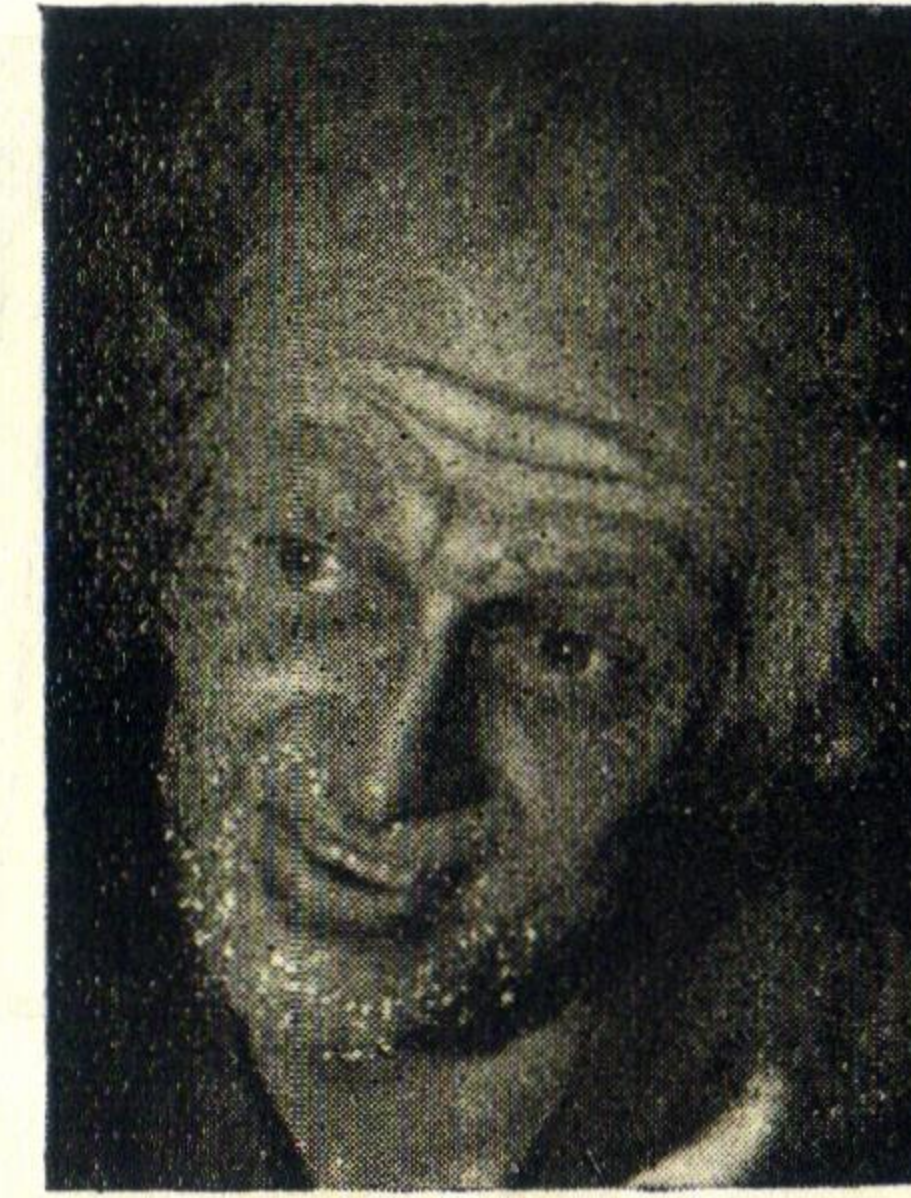
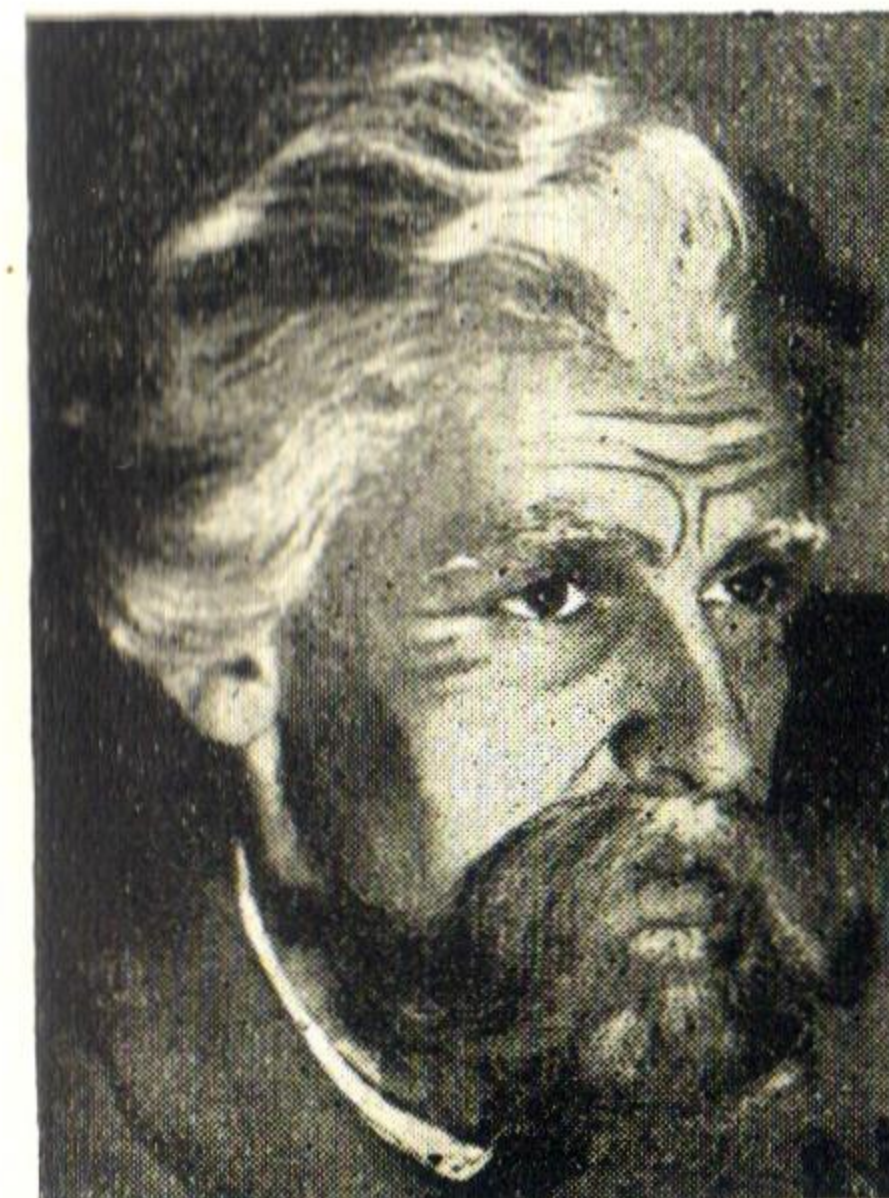
Vladimír Šolín

Jaký to podivný kraj! Kam oko hlédne, samý kopec a les po obou stranách čiré Metuje. Jejího údolíčka se drží dráha. Vnesla do této »ztracené varty« na kladském pomezí život, věk dělného lidu učinila lidštějším. Teprve po jejím postavení bylo možno budovat podhorácký průmysl. Chudá a kamenitá půda nestačila uživit, i když se na ní začalo »hákovat« úsvitem a končilo soumrakem. Znáte horská políčka a víte, co potu tu stojí skýva chleba? Vzpomínáte trpkých slov mozourníka Plška z »U nás«, když mu tvrdá půda na čtvrtém úboru vyhodila hák? Pěstování lnu a ruční tkalcovství dostaly smrtelnou ránu bavlnou. Zanikly polické plátenické trhy. Vymřeli stařenky a stařečkové, jaké ještě Jirásek zpovídal, belhající se a kašlavé, vráščití a sedření, ale tvrdí jak horské rostliny. Kamenitá půda, vzdálenost od center obchodu, bezohledné vykořisťování bídy ubohých domácích tkalců uhnětlo tvrdě povahu zdejšího lidu. Byl stálý — nejen ve víře zděděné, ale i ve svědomí národním a vůbec ve všem, co tvořilo jeho svébytnost. To vše předával táta pyšně synovi.

Divadlo bylo ne posledním z těchto drahocenných odkazů. Stodvacet let ochotnické tradice dává úctyhodný počet z uvědomělé práce lidovýchovné. Divadlo to bylo především, které tady opatrovalo lásku k národu a bdělo nad duchovním souručenstvím kraje. Dílo to bylo požehnané. Věk se přes ně přehnal, kulisa se změnila, ale ono zůstává neporušené a průzračné, posilující a osvěžující jako pramen vody živé. To staré Padolí, jež mu bylo malebnou kolébkou, zůstalo jen tu a tam. Jeho náplň lidská však už dávno tiše spí na starém hronovském hřbitůvku, klid její tu hlídá stará zvonice s dřevěným bedněním, milá známá z Kašparových obrázků a kostel, poloskrytý v zeleni stromů, jež zasadil Havlovický. Tady se čas zastavil, ponechal vše, jak bývalo. Jen fara je jiná, ale i v téhle už bydlel farář Havlovický. Nevyjde z ní, nepřekročí práh jeho krásná, urostlá postava, nezařívá se na nás svými moudrými očima? Je tu tak ticho, tak klidno a přece celý líbezný kout starého Padolí je náhle ožvlý velmi milými postavami, i když už dávno, dávno spí pod zeleným drnem ve stínu bříz, borovic, vrb a lip. Málo hrobů padolských sousedů se tu po jeho přeměně v sad zachovalo. Kalina s Justynkou spí tu věčný sen u postranního vchodu do kostela, blízko odpočívají Krůčkové a naproti u obruby učitel Černý — nástupce Jana Knahla — a otec faráře Havlovického. Za oltární stranou kostela spí Klimeš (Zeidl) a Novotný.

Kde odpočíváš vojáku veronský Doubene, granatýře Čejchane, paníci Fidéli Hanuši, nezbedná hubo Šimůnku, Khome s copánkem, mozourníku Plšku, řehťavý Matěji Koničku, šilhavý Šulitko, dolejší mlynáři, milione Donáte, čihari Zeidlere a Langře, sekutná babo Kejdanko a Součková, sejkorko Matějko, ikauče Tušle, Kociáne od branky, hajný Konopko a Klimši, konšeli provřísem přepásaný Mitýsko, sakrmentský potvore Černý Vacku? Vzpomínka byla by živější, kdybychom mohli stanout u vašeho posledního útulku.

Ten, který vás znovu k životu vzkřísil, není mezi Vámi. Odpočívá se svou Máničkou z Litomyšle a synem o něco výše na novém hřbitově. Pod



H R O N O V

Alois Jirásek »KOLÉBKA«

Nahoře: Rudolf KNAPP (Jíra),

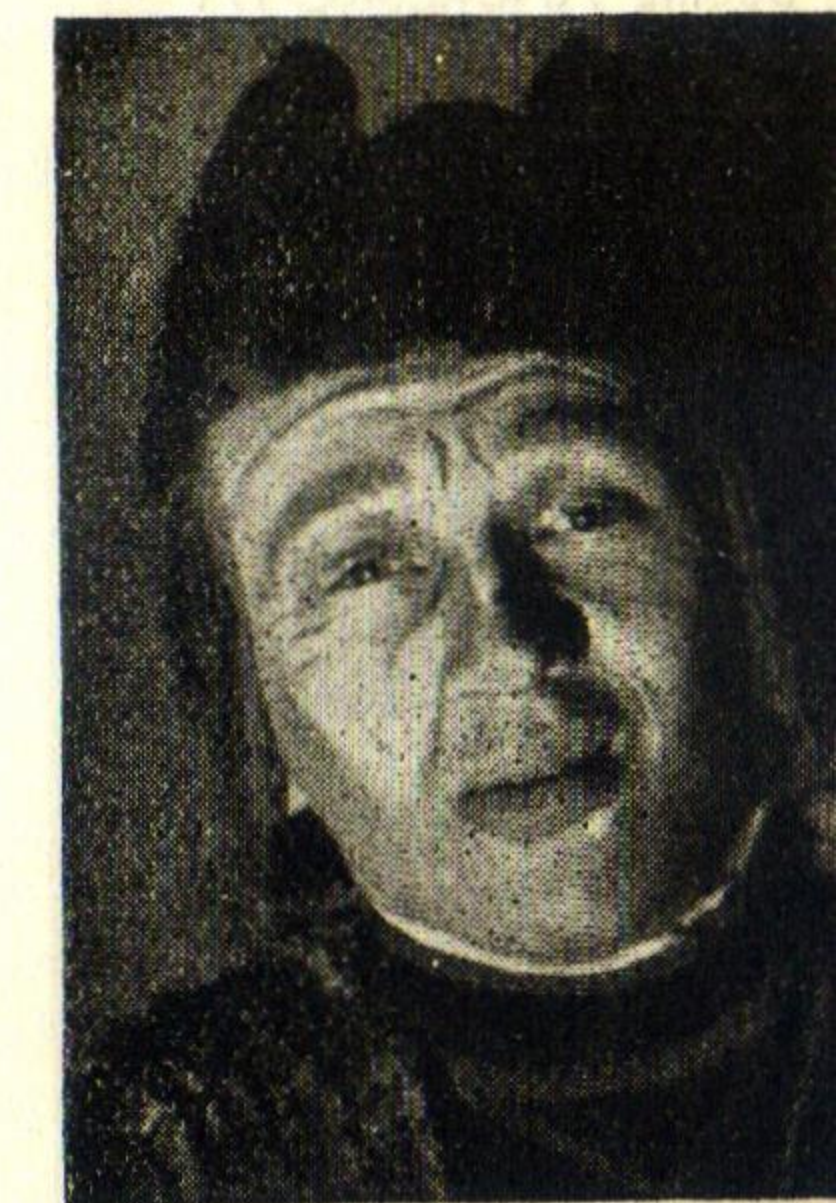
Erhard MARTIN (Dobronička)

Dagmar NEUMANNOVÁ

(Margreta)



Jiráskovo divadlo v Hronově, kde hostoval »Čin« v srpnu 1942



Zd. JIŘIČNÝ (purkrabí)



Z hronovské inscenace Jiráskovy „KOLÉBKY“. — Scéna z 1. jednání (Návrh arch. Františka Marka)

Bobina ANDRESKOVÁ

Miloš VÁVRA

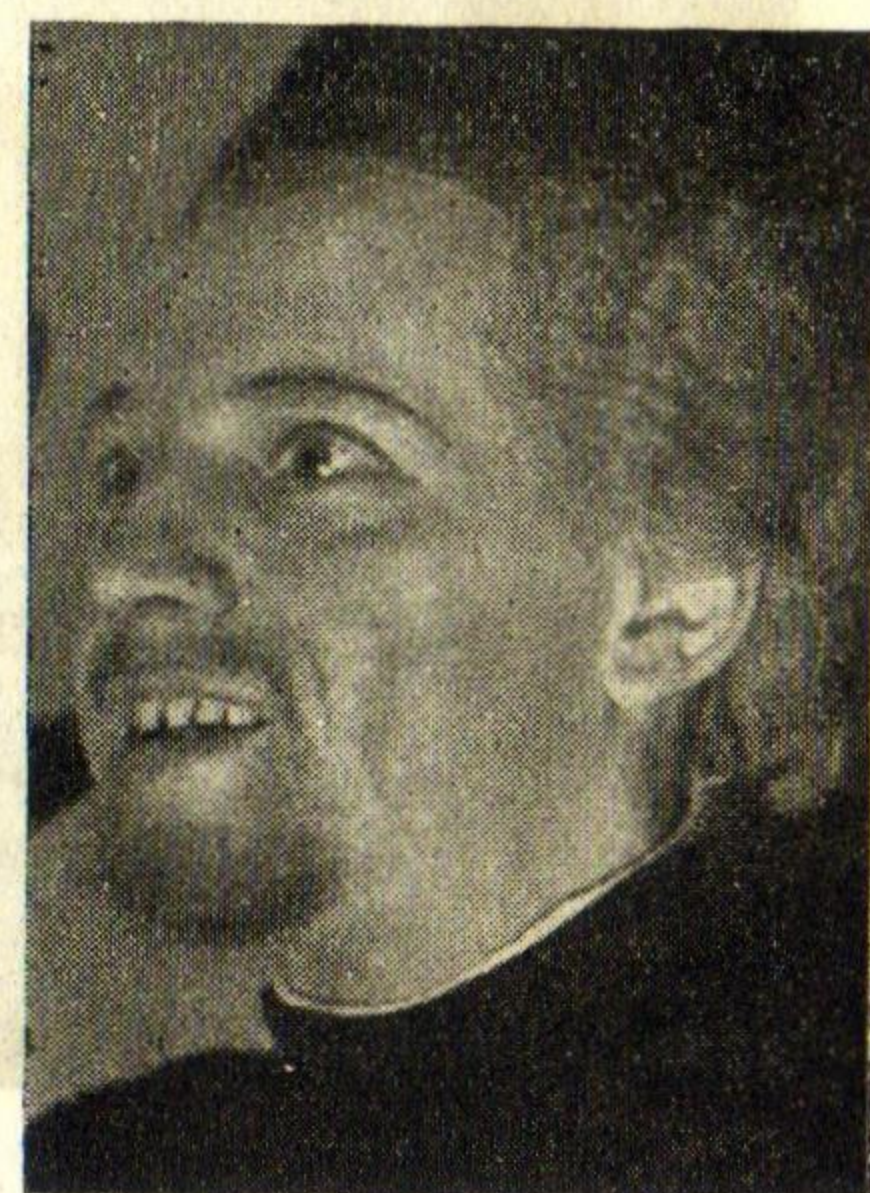
Miroslav BÍLEK



Maří



Purkert



Jan

spoustou květin a věnců odpočívá od časného jara do pozdního podzímku jeho popel. Ale pokud bude stát toto město, potud bude chodit jeho ulicemi, potud bude k nám mluvit prostý, skromný staříček, který svázal v nejkrásnější knihy staletí slávy a utrpení svého národa. Tu na hřbitově byl postaven pomník jeho tělu. Dole v rohu náměstí, pomník jeho duchu.

Od tohoto posvátného rovu není daleko k hrobu jeho rodičů, kteří »celým srdcem žili dětem svým, Bůh odplaf jim všechnu lásku věrnou, starost a klopotu«.

Po Padolí zbyl tedy jen půvabný kerček kolem starodávné, rázovité zvonice. Jinak zaujal jeho místo Hronov jako divadelní město s bohatou tradicí. Domov a odpočinek Jiráskův a každoroční ochotnické festivaly v týdny kolem 23. srpna vybavují se při vyslovení jeho jména každému členu ochotnické obce. A ochotnická rodina je obrovská rodina.

Při vši popularitě nedělá ze sebe víc než čím skutečně je. Nenabízí víc než může dát. Ale je tu stejně dobře venkovanu jako velkoměšťáku. Musí se tu cítit dobře a jako doma v kraji Aloisa Jiráska a Boženy Němcové. Jejich díla spjala prstenem všechny vesničky a městečka tohoto koutu při zemské bráně v důvěrně rodinné společenství, v regionální jednotu, jejíž každá složka má kus daru obou velikanů a teprve celek tvoří dokonalý obraz, v jehož mozaice nechybí ani kamínek z jejich nesmrtelných děl. Vystoupíš-li na kterýkoliv kopec, nevíš, kam se dřív dívat a kterým směrem se dát. Splést se však nemůžeš. Všude se setkáš s něčím, co tě uchvátí. Poznáš, že jen v této zemi, v této přírodě a mezi těmito lidmi se mohl rozvíjet genius Jiráskův a Němcové. Zdá se ti, žeš už někde viděl ty chaloupky, samoty, lesní stezky, skalní útvary, kopcovitá políčka s nízkým obilím, jež tak dobře vysvětlují způsob života i mluvy, srdečnost a dobrotu, tvrdost a stálost i samorostlou filosofii lidových mudrců a písmáků. Ti tu nevyhynuli.

Se zdejšími lidmi se snadno spráteliš. Mají rádi své město a uvědomují si, že je hodno toho, aby pro ně nelitovali žádné oběti. Rok od roku je převlékají do bezprašnějšího šatu. Zaujme tě tu sousedská prostota, česká srdečnost, samozřejmý smysl pro pořádek a čistotu, houževnatost v budování obecně prospěšných zařízení, důmyslnost v zacházení s historickými památkami uprostřed překotného stavebního ruchu, v němž vyniká několik architektonicky význačných budov, prostých snobismu. Proto se nedivíš ani, vidíš-li na náměstí nejhezčí ochotnické divadlo, krásně řešené, dokonale akustické, s místem pro 700 osob a hlediště při každé hře vyprodané, ač městečko má jen 4000 obyvatel.

Šlo to tak jedno s druhým. Po oslavách sedmdesátin Jiráskových pokračovalo se s rozmyslem ve výstavbě města a stvořeny hodnoty, jimž se kdekdo obdivuje. Pracovat a tvořit se dá jen ve vhodném prostředí. Hronovští neopomněli je zjednávat. A nyní se stal Mekkou ochotníků. Loni vstoupil hronovský divadelní festival do druhého desetiletí. Každým rokem radostněji a početněji sjíždějí se do Hronova staří známí z naší ochotnické elity. Mladé spolky měří hrdinně své síly s osvědčenými borci starších a větších scén o hrdý titul nejlepšího ochotnického souboru. V těchto dnech se vyžívá Hronov kulturně naplno. Dostat se na hronovská prkna znamená něco umět. Jen vyvoleným je dopřáno prožít v této zemi zaslíbené dny zápalu, víry a naděje, jen ti mohou říci, co bolu, radosti, síly, odvahy a sebezapření v sobě chovají pouhá dvě slova: **Jiráskův Hronov!** Ten, kdo neprošel tímto Hronovem, nepoznal krásu, která ve své svatosti nás vítá a nikdy už nepustí — svírá až bolí, a přece je sladká — je to něco, co těžko definujete, ač dobře víte, že to je naše, že to je veliké. To všechno stvořila láska a víra.

Poměr herce k dramatickému textu

Pavel Tkadlec

Především poměr herců k dramatickému textu není stanoviskem objektivním, jehož individualnost často zachází až k t. zv. uměleckému egoismu. Subjektivnost je zde ethicky i esteticky vadná tím, že hercovo stanovisko k celému textu hry je určováno především jeho stanoviskem k roli, kterou ve hře obdržel. Faust jako hra není pro herce objektivně Goethovým Faustem, když v něm má hrát roli Wagnera, zatím co si sám sebe představoval třeba jako Mefistu. Ale tím jeho subjektivnost nekončí — i jeho ethické stanovisko k roli je dáno především jeho vlastní morální, nebo amorální představou sama sebe, závažností, nebo podřadností rolí, které hrál už před tím, ale dokonce i začátkem, nebo koncem sezony, osobním poměrem k ostatním hercům, atd.

Je samozřejmé, že subjektivnost hercova názoru může mít právě tak kladné výsledky, jako má většinou záporné. Tvůrčí herec, to znamená — moderní herec, najde k epizodě kladný poměr téměř okamžitě, právě také proto, že si je vědom své tvůrčí, ethické a estetické odpovědnosti. Herec epizody, nesnášející svého rivala ve stejném oboru ve větší roli, dospívá stejně tak k rozhodnutí, zahrát malou roli lépe, než jeho rival větší, atd.

Ale v každém případě je subjektivní stanovisko herce daleko více ke škodě, než k užtku celého divadla, poněvadž v každém případě je překážkou na hercově cestě vedoucí k základu — k nalezení ethického vztahu k celé hře, t. j. ke všem rolím textu a jediné tak i ke své vlastní roli. Že umělecký projev takový vztah potřebuje, je dnes tím více nesporné, čím více to bylo sporné v divadle minulosti, v divadle »hvězd«, v divadle subjektivních individualit, u nichž text, scéna a celá divadelní atmosféra a prostor, byly jen doplňkem jejich záře, více theatrální, než dramatické. Celkem by bylo možno říci, že ethický poměr herce k dramatickému textu je většinou záležitostí druhořadou, které je daleko více nadřaděna (krajně individuální snaha po vztazích estetických. Jestliže však Mukařovský, vycházející ze Šaldy a Žicha, říká, že »drama osciluje mezi uměním a propagací«, platí to hlavně o dramatickém textu a dál — týká se hlavně herce a jeho ethického poměru k textu, do jaké míry je tato oscilace dramatickou.

Vina herců je zde právě jen poloviční — hrají v divadlech, která většinou nemají ethický program a jejichž estetické snahy jsou v důsledku nedostatku ethiky práce většinou jen povrchní a povrchové. Hercovou základní otázkou není »co« (jakého autora, jaký problém hrají, jakoby to byla starost jen dramaturgie), nýbrž »jak« hrají. (Jakoby tento problém byl záležitostí jen herce!)

Základ této chyby netkví v nevyužití možností herce řešit samostatně a úměrně k estetické ceně své práce první otázku (co hrají), nýbrž v jeho existenční závislosti, která mu mnohdy přímo diktuje, aby se nestaral a to, co hraje, podlamujíc tím jeho ethický poměr nejen k dramatickému textu, ale k celé jeho tvorbě v samých kořenech. Takový stav ponechává divadelní práci náhodě, při čemž je její náhodnost jen vyjimečně šťastnou a pravidelně nešťastnou, bez ethického účinku, který podmiňuje účinný dramatický.

Velkou příčinou tohoto kazu herce je hlavně nedostatek ethiky v ideové organizaci divadla (jako v organizaci umělecké tvorby vůbec), hlavně však pokud jde o dramatický text, nedostatek pracovního styku herce s drama-



LÍBA ZELENKOVÁ

v titulní postavě Tkadlecovy
básnické hry „ASAGAO“

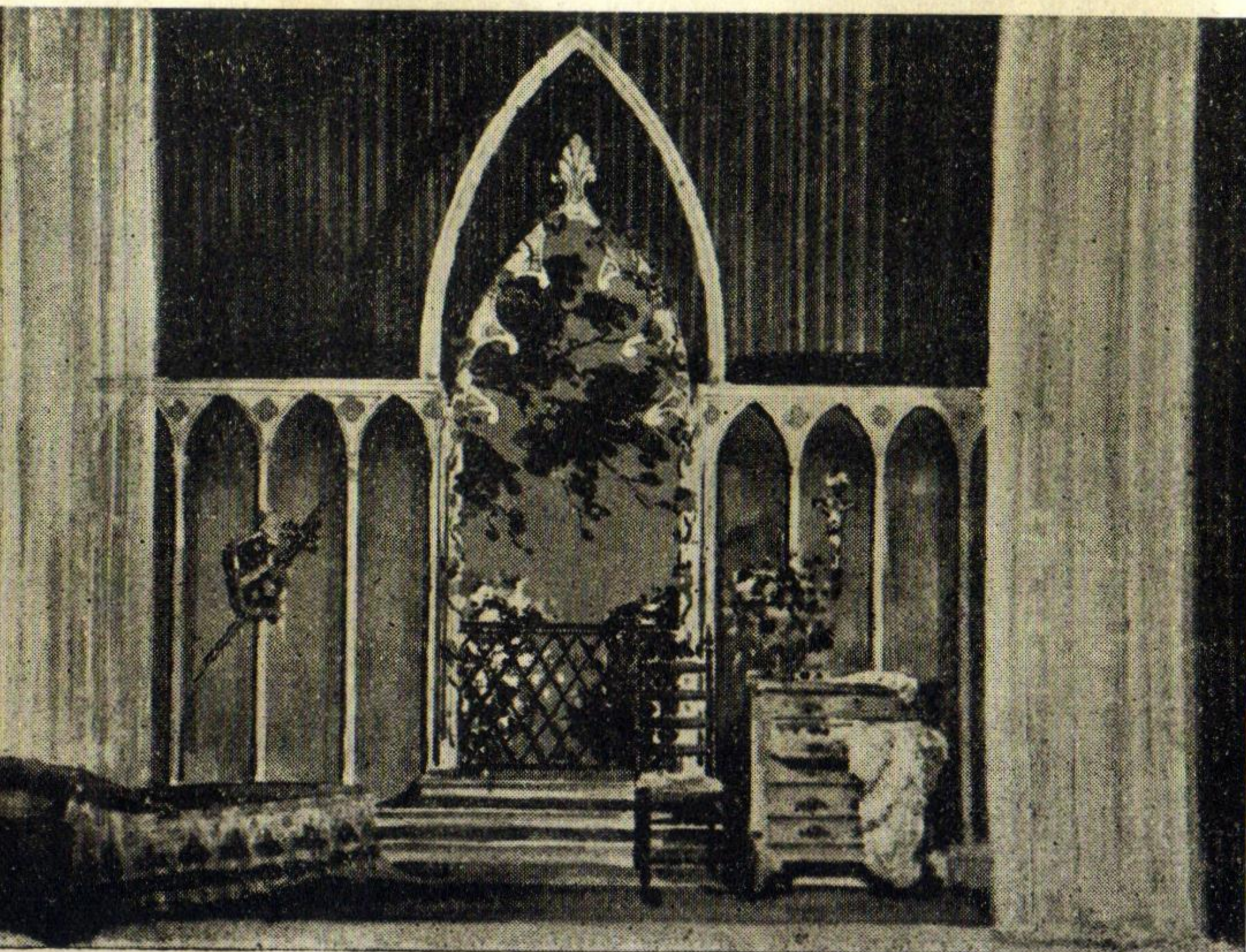


Viktor Dyk :

ZMOUDŘENÍ DONA QUIJOTA

Josef JANOUŠEK (otec Pedro), Laduše ŠTEFLÍČKOVÁ a Irena LEPIČOVÁ
(alternovaly v roli milenky)
Pravoslav VIK (Sancho Panza)

(Hráno v Praze, v Hořicích, v Brně)



Návrh scény arch. F. Marka
pro 1. jednání

turgem. Jakoby herec instinktivně cítil, že dramaturgův poměr k divadlu je — více méně — záležitostí literární, proto se takovému příliš živému styku brání. Ethika i estetika divadla vyžadují především **zdivadelnění** dramaturgie. Divadelně, nikoliv literárně začleněná dramaturgie obohatí divadlo o stále spolupracující složku **jevištního** tvoření, složku pro herce a scénu stejně důležitou, jakou je dnes monopolní a suverenní režie.

Boj herce proti režisérovi (právě tak jako jejich spolupráce), není jen jejich záležitostí, nýbrž otázkou dalšího vývoje celého divadla. Režisér v něm v právě míjejícím období vyhrál, poněvadž bylo nutno, aby vyhrál, tak jako před ním bylo nutno, aby jej vyhrál autor, režisér a herec v jedné osobě, ale vyhrál v něm proto, poněvadž si vzal na pomoc autora, dramaturga, výtvarníka, choreografa a hudebníka. Herec svůj boj nevyhraje, dokud si nevezme na pomoc tytéž činitele, dokud s nimi nebude přímo spolupracovat, ale — pozor — nikoliv proto, aby je ovládl, jako to učinil režisér — ale proto, aby jim ukázal, že jsou stejně jako on vázáni režisérem, že jsou v jeho poddanství, které je nutno v zájmu divadla skončit, ale — opět pozor — nikoliv vyřazením režiséra (který stejně tak a věřte mu to, trpí dnešním stavem divadla), nýbrž jeho rovnomocným a rovnocenným postavením v harmonickém, musickém kruhu všech ostatních (tedy nikoliv na neharmonickém a dnes už důkladně rozviklaném žebříčku divadelní hierarchie), pružně spojeném novým ethickým řádem divadla, jehož základnou je také programový výběr dramatického textu, ethos tohoto textu a současně ethický poměr divadelních pracovníků k tomuto textu.

(Ze studie »Ethika hereckého projevu«.)

Bez masky

Erhard Martin

Jeviště ČINU, ozářené reflektory. Na scéně Faust zaklíná pekelné mocnosti. Dramatické. Co říkáte? To že není Faust, že je to Miroslav Bílek? Omyl! To je Faust, tak jak básník předepsal. Všechny postavy na jevišti žijí životem básnickových postav. Prosím? Ano, samozřejmě, jsou to členové našeho Studia. Postavy básnickovy smějí se jejich smíchem, zuří jejich vztekem, pláčí jejich pláčem. Prostoupení básnickovou představou nepohybují se po scéně Zdeněk Jiříčný, Miloš Vávra či Líba Zelenková, ne. V barevném světle umírá Tokuyemon, svádí souboj Don César, miluje Markéta. Desítky životů žili Bobina Andresková, Rudolf Knapp. A třeba na scéně byl právě šíleným monarchou, snivým básníkem, nezakotveným filosofem, po představení šel unaven domů zase jen Déda Papež, ze šatny odcházel Zdeněk Jiříčný, poslední tramway zmeškal Miroslav Bílek.

Také tyto civilní postavy jednají, mluví, projevují se. Vybrali jsme námátkou, tak, jak kolem nás při zkoušce pobíhali, několik členů a předložili jsme jim řadu otázek. Nehleďte v jejich publikování domyšlivé napodobování interviewů s hvězdami uměleckého či sportovního nebe, je to spíše soukromý projev herce z libosti, který ve spolupráci s Vámi vytváří chvíle, přinášející určité zážitky.

A v šatně, kdy stírá obličej cizí, aby vlastní tvář pokračoval v normálním životě, odpovídá nám **Zdeněk Jiříčný**, který vstupem na dramatickou konservatoř přestal být činným členem Studia, na naše otázky:

Co tě přivedlo do »ČINU«?

Silná láska k divadlu, dosud ničím jiným nepřekonaná a pak touha po opravdové tvořivé práci, to byly asi dva hlavní podněty, které mě vedly do »ČINU«, když jsem z několika jeho představení poznal, jak vážná a odpovědná je jeho práce. Od zbožného přání stát se jeho členem nebylo daleko k rozhodnutí požádati Studio o přijetí. A ve svých nadějích, jež jsem v práci ve Studiu skládal, jsem se nezklamal.

Která byla doposud Tvoje nejlepší úloha v »ČINU«?

Tahle Tvoje otázka mi dala dlouhou chvíli přemýšlení. Vzpomínám na všechny úlohy, jež jsem dosud v »Činu« hrál, ale mám-li odpovědět, která z nich byla mou nejlepší úlohou, to jsem opravdu ve velkých rozpacích. Hrál jsem totiž všechny stejně rád. Přece však jedna mi učarovala a pokládám ji za svou nejlepší. Od chvíle, kdy jsem poprvé četl Tkadlecovo přebásnění japonské hry Asagao, byl jsem zamilován do Tokuyemona. Stal se mi symbolem dokonalého ušlechtilého člověka: — služebníka života.

Vidíš určitý vývoj v práci »ČINU« za čtyři léta?

Chci-li říci několik slov o vývoji v práci »ČINU«, musím se především zmínit o tom, v čem vidím vrcholný cíl každé divadelní scény, ať již profesionální nebo amatérské. Dle mého názoru má se práce každého souboru vyvíjet a směřovat k dokonalému splynutí všech složek, které vytvoří divadelní představení. Ze zkušenosti mohu říci, že kolektivní práce zapustila v »ČINU« hluboce své kořeny; zvláště v uplynulé sezoně bylo znatelné toto pevné semknutí všech složek. Věřím, že neustálý vývoj práce v »Činu«, který vidím v zesílené spolupráci všech, se nezastaví.

Máš jistě nějakou roli, kterou by sis rád zahrál. Co je to?

Abych Ti jmenoval aspoň tři — nejsou právě nejskromnější — je to postava krále Rudolfa v stejnomenné hře Karáska ze Lvovic, Oswalda Alvinga v Ibsenových »Strašidlech« a Zavřelova Krista.

Jako druhá vyzpovídala se nám **Líba Zelenková.**

Spoluzakládala jsi »Čin«. S jakými myšlenkami jsi začínala ochotnickou práci?

V prvé řadě s nadšením pro divadlo vůbec. Nevěděla jsem, co z našeho »Činu« bude a obстоjí-li v tak velkém městě, jako je Praha. Po prvním úspěchu s Dykovým Poslem, kdy nás bylo pouhých šest členů, začalo se pracovat houževnatě a s láskou k ochotnickému divadlu. A myslím, že nyní nejen já, ale všichni z »Činu« pracují na vybudování hodnotného ochotnického divadla v Praze, které by mohlo své síly měřit rovnocenně s divadlem profesionálním.

Spatřovala jsi nějakou užitečnost pro sebe ve svém vystupování s »Činem«?

Vnitřní uspokojení, že mohu hrát v dobrém a hodnotném spolku divadlo, které bylo již od malička mým ideálem.

Tvé postavy na jevišti ve čtvrtém období byly podle kritiky pozoruhodné. Jakým způsobem je tvoříš, jak zkoušíš?

Na to bohužel neumím vůbec odpovědět.

Co očekáváš pro sebe v letošní »jubilejní sezoně«?

Práci a zase práci jako vždycky. Herecky bych v ní chtěla mít alespoň tolik úspěchů jako v sezoně minulé.

Abychom obsáhli co nejširší členstvo »ČINU«, pozvali jsme nového člena **Jiřího Sováka**, a optali jsme se ho:

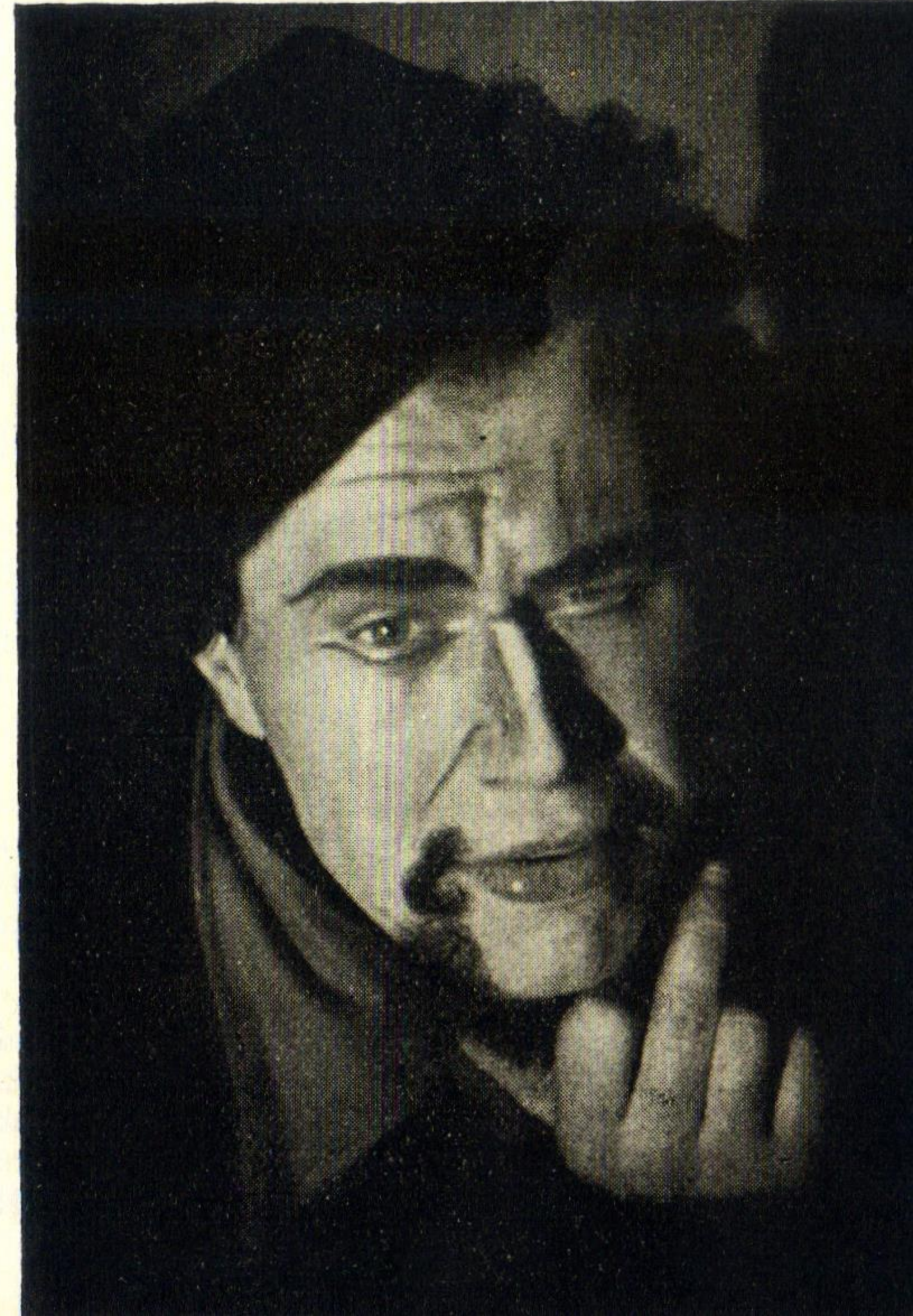
Jako nový člen můžeš ještě čerstvě sdělit, co tě v »ČINU« překvapuje, zarazí, povzbuzuje?

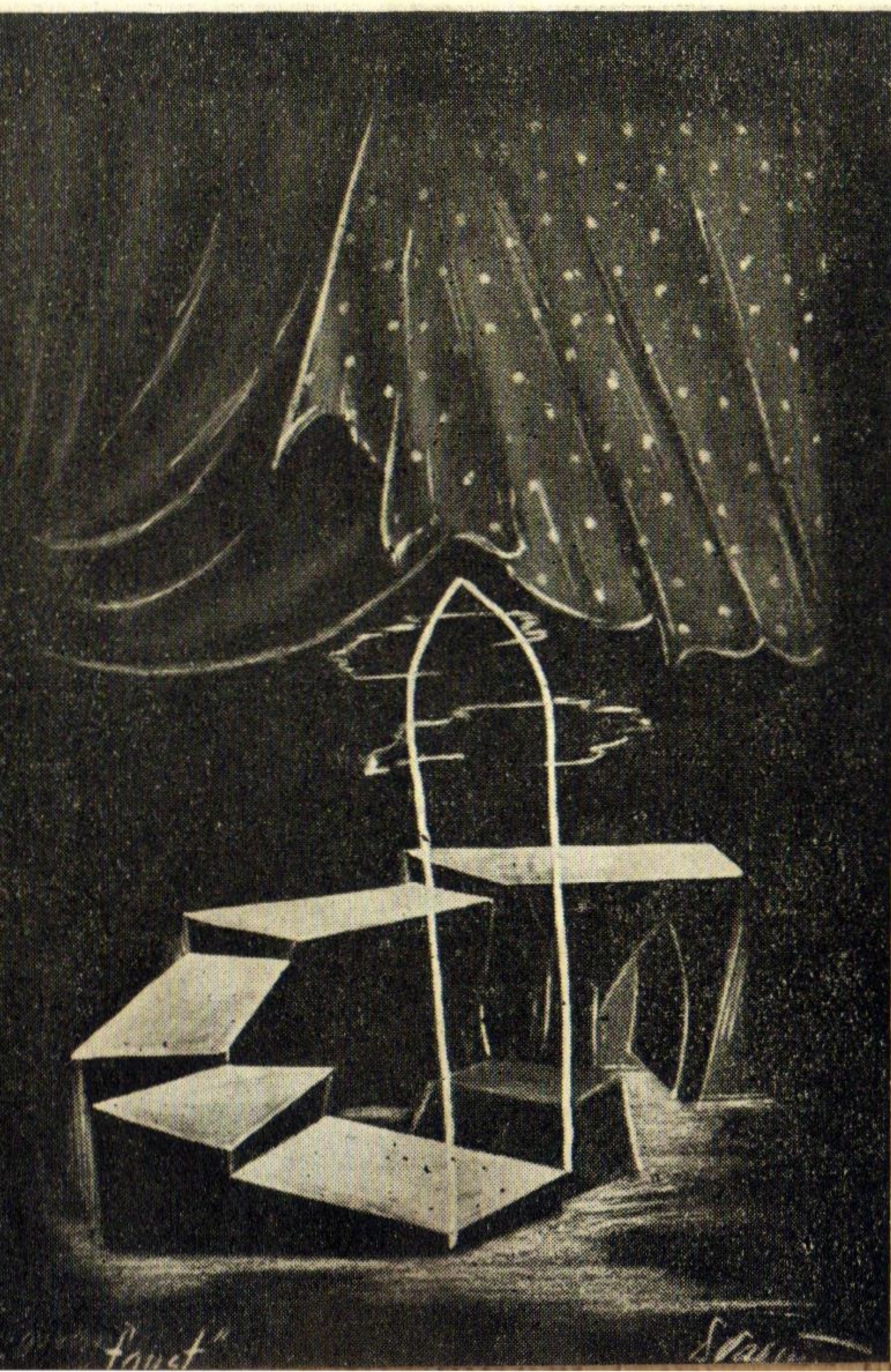
Povzbuzením mi je vážnost, s jakou všechno pojmáte, s jakou pracujete.

Vidíš nějaký rozdíl mezi »Činem« a ostatními ochotnickými spolky?

Rozdíl je v divadelním projevu. V elánu, v houževnatosti, ve volbě hodnotných her a konečně v úspěších.

Jak si představuješ svou práci v »ČINU«?





J. W. Goethe: FAUST

Inscenační návrh Dédy PAPEŽE

Nahoře:

Miroslav BÍLEK a Rudolf KNAPP

jako Faust a Wagner

v 2. obraze dramatu

Nechci mluvit, ale dělat. Jsem ochoten zametat jeviště, roznášet plakáty, uvádět, inspicovat. Abych nezapomněl: Chtěl bych si také občas zahrát.

Po upřímných slovech Sovákových projevil ve svých odpovědích zajímavé názory **Miloš Vávra:**

Dává Ti »ČIN« to, cos od něho při svém vstupu očekával?

Mohu říci, že ano. Obecně posuzováno, uchvátilo mne na něm to, že se v něm dělá divadlo jen pro jeho krásné hodnoty, bez osobních sporů, bez snahy po primadonském vyniknutí. A to má být »conditio sine qua non« každého ochotnického spolku.

Pokud se mé osoby týče, stalo se Studio »Čin« mým studiem, v němž jsem mohl po celý rok opravdu studovat — byť v menších rolích — dramatické umění. A to je druhá věc, která mě v mém očekávání nezklamala.

Máš čas věnovat se vedle svého zaměstnání po tolikerém zkoušení a hraní svému soukromému životu?

Tato otázka mi zní trochu podivuhodně. Co je to vlastně soukromý život? Pod tímto termínem mám na mysli všechn svůj volný čas. A ten rád věnuji plně divadlu. Všechno ostatní ustupuje tak do pozadí, že vlastně nemám jiných zájmů. Mohu tedy psát rovnici: můj soukromý život = život v divadle, s divadlem a pro divadlo.

Jaké úkoly přisuzuješ mladým divadelním ochotníkům?

Vlastně jen úkol jediný: převzít od minulé generace a za nějaký čas odevzdat budoucí generaci krásnou tradici českého ochotnictva. Tu převzít, opatrovat a odevzdat neporušenu, ba co více, rozmnoženu o další klady, znamená těžkou, ale vděčnou práci, která si žádá odpovědných lidí. Věřím, že se k ní přihlásí hodně mladých, a že se jí se zdarem zhostí.

Uzavírám tuto reportáž slovy **Dědy Papeže**, jehož je »ČIN« dílem. I v jeho slovech nacházíme tolik chuti, víry, odvahy k další práci, která, a to si všichni členové svorně přejeme, charakterisuje a bude charakterisovat celý »ČIN«.

Co jsi sledoval založením této scény?

Původně to byla jen myšlenka, ozvěna jakéhosi mladického výboje a také touha po jevištním projevu. Potom se to zvrhlo v revoluci divadelního ducha a srdce a pud divadelní se již jen nevybíjel, ale systematicky pracoval. Konečná výslednice všeho toho shluku je vytčený cíl »Činu« — **všeochotnické divadlo v Praze**. Myšlenku ani uskutečnění nechci považovat za svůj majetek, nýbrž za dar veřejnosti.

Byly zde jistě počáteční obtíže. Jakého druhu a jak jsi se s nimi vyrovnal?

Byly a nemalé. Konečně, bez nich by to snad ani nešlo. Zprv — administrace spolku. Vedl jsem ji sám, po celé čtyři roky. A nelituji toho. »Čin« se postavil na pevné organizační základy, teď může růst pod prací nových rukou. Teď mohu už jen řídit proud práce. Dříve řídil jsem se proudem práce já. Jinou obtíž, takovou nepopulární, je primadonství. S ním je nutno se přímo, bezohledně vypořádat. Všechny překážky jsem vždy lámal. Obcházet je znamenalo by — stavět si do cesty nové.

Jak jsi spokojen se současnou prací v »Činu«?

Je to dobré. Pracuje se. Co víc? **Pracuje kolektiv**. To znamená soudržnost — sílu. Síla podporuje růst. Růst je potřebný tam, kde jsou cíle vysoké. A »Čin« si položil svůj cíl poněkud výše než zvykem. **V dnešní spolupráci vidím především hodnotu.**

Jaké jsou tvé plány do budoucna?

Osobní nebo »Činu«? Tak tedy nejprve »Činu«: do šesté sezony, kterou zahájíme druhé pětiletí, mám připravenou již pěknou řádku her. Z těch čtyř — dramaticky i literárně vrcholné — uvedu ve své režii. Budu experimentovat. A jsem si jist: podaří se! Věřím »Činu« i sobě. — A osobně? Řeknu jen tolik: mám rád život. Raduji se z každého okamžiku. Těším se z budoucnosti. Krátce, nehledám dlouho — žiji!

Herci z libosti

Emanuel Jánský

Na pokraji svého pátého pracovního údobí ukládá si Dramatické Studio »Čin« prohloubení ochotnické práce a hledání správného významu slova ochotník. Není to zcela snadný úkol, uvědomíme-li si, že ochotnické divadelnictví v pražském prostředí kulturní vyspělosti musí opravdu osvědčiti oprávněnost své práce, má-li s nm být počítáno jako s vážnou složkou tvorivosti českého ducha. Prohlédnete-li si doklady o činnosti pražského ochotnictva, neujde vaší pozornosti, že nechybí dobré vůle, ale mnohdy dosti vhodných prostředků k tomu, aby zejména na předměstí nahražovalo ochotnické divadlo nedostatky organizace pražského divadelnictví, v němž obzvláště činohra zůstává stísněna počtem i rozlohou divadelních prostor. Poznáváme z toho, že dobré ochotnické divadlo nepřestává plnit svou významnou a odpovědnou funkci lidovýchovnou ani v dnešní době a uprostřed vypjatého zájmu obecnstva velkoměsta, najde-li si svůj osobitý výraz odlišný právě tím, že vystihuje strádání kulturních nároků v oblasti sevřené spíše obchodními než umělecky citícími divadly. Především tato situace vytváří příznivé podmínky pro činnost ochotnických scén, ale i kdyby tomu tak nebylo, nepřestává oprávněnost ochotnického divadelnictví na život i vedle profesionálního divadla, neohrožuje-li jeho hospodářských cest a dosahuje-li svými vlastnostmi úrovně, jež je způsobilou k plnění závazků ochotnictva k rozmachu a vývoji českého divadla.

Je dobře uvědomiti si platnost této zásady právě tehdy, kdy v pražském divadelním ochotnictví setkáváme se potěšitelně dosti často se soubory, jež dovedou zaujmout pozornost nejen obecnstva, ale i divadel ostražitě dbalých svých zájmů. Vedle tradičních scén vychovávajících s ochotnickým dorostem také nové divadelní obecnstvo, chápou také mladí svůj vztah k ochotnické myšlence jako úkol měřící jejich předpoklady po splnění i naplnění umělecké ctížádosti, jež předstihuje pouhou potřebu zábavy a rozptýlení v okouzujícím ovzduší kulisy. U vědomí svých sil a vlastností přibližují se k divadelní práci s plným rozpoznáním závažnosti všech oborů v ní soustředěných a namnoze dosahují výrazu, který předčí leckteré profesionální divadlo hodnotou i významem. Věčná obroda tvůrčích schopností vede mladé divadelní ochotníky, takto svým posláním zaujaté, na tutéž cestu, kterou si zvolil jejich dávní předchůdci v době obrozenecké, kdy vytvářeli první formy českého divadla. Připomeneme-li si, že tito první čeští ochotníci, sdružení kolem Josefa Kajetána Tyla, zvali se a byli nazýváni herci z libosti, obsáhneme lépe pojem i dnešního snažení těch, kteří překonávají nebo již překonali průměr a obecný smysl slova ochotník.

Ne pro otřelost či mnohdy zdiskreditovanou přílehavost slova ochotník, ale pro lepší vystižení umělecky odpovědných snah ochotnického souboru je vhodnější název herci z libosti, neboť přináší zároveň čestné uznání dosažených kvalit s připomínkou tradiční cesty ochotníkovy k mimořádné vyspělosti. Ať jakkoli zní starobyle tento název, přec jeho pojem vystihuje právě onu činnost divadelního ochotníka, jež bok po boku s hercem profesionálního divadla sleduje jen nejbážícnější cíle k prospěchu české kultury a odlišuje podstatně umělecké pracovníky průkopnických snah divadelního amatérismu od pouhých příživníků. Herec z povolání i herec z libosti, od jednoho a téhož otce, J. K. Tyla, pocházejí a proto oběma je dáno stejné

poslání v českém divadelnictví, stejná hříbna k účelnému uplatnění. Musíme se jen snažit, abychom v hercích z libosti nespátřovali ani hrdiny kulturní práce, ani marnivé diletanty, ale myšlenky divadelní lidovýchovy a studiu oddané nadšence, kteří sledováním ideálních představ naplňují ideály obecné a slouží prospěchu celku. Pak také vzniká jejich nárok na soustavnou a obezřetnou péči o nejužší jejich zájmy umělecké a provozní, aby výsledky systematické práce takto výrazného souboru byly zhodnoceny a zužitkovány opravdu účelně.

Nemůžeme trvale chtít, aby soubory herců z libosti spokojovaly se při své podnětné práci s minimálními podmínkami provozními, ale musíme hledat a nalézati přiměřené a spravedlivé vyrovnání s prostředky, jichž užívají nebo i zneužívají soukromopodnikatelské zájmy obchodující s divadlem. Před tímto ošklivým zjevem divadelní konjunktury je obzvláště zapotřebí zdůraznit přednost souborů herců z libosti v nárocích na podporu jejich činnosti, protože z nich a z jejich prostředí vyrůstá nám nové a zdravé herectvo i obecnstvo, podporující další vývoj českého divadla. Ať jakkoli tvrdě zní zkušenost i skutečnost, nelze popřít, že v tomto duchu naplněné divadelní ochotnictví herci z libosti má i v pražském divadelnictví větší cenu, než celá skupina divadel ryze výdělečných. Proto také v tom tkví význam poslání vzorného ochotnického divadla, aby svojí kulturní prací podporovalo a pečovalo o lepší a vyšší morálku pražského divadelnictví.

Cestou kázně

„ČINU“ DO PÁTÉ SEZONY

Josef Schettina

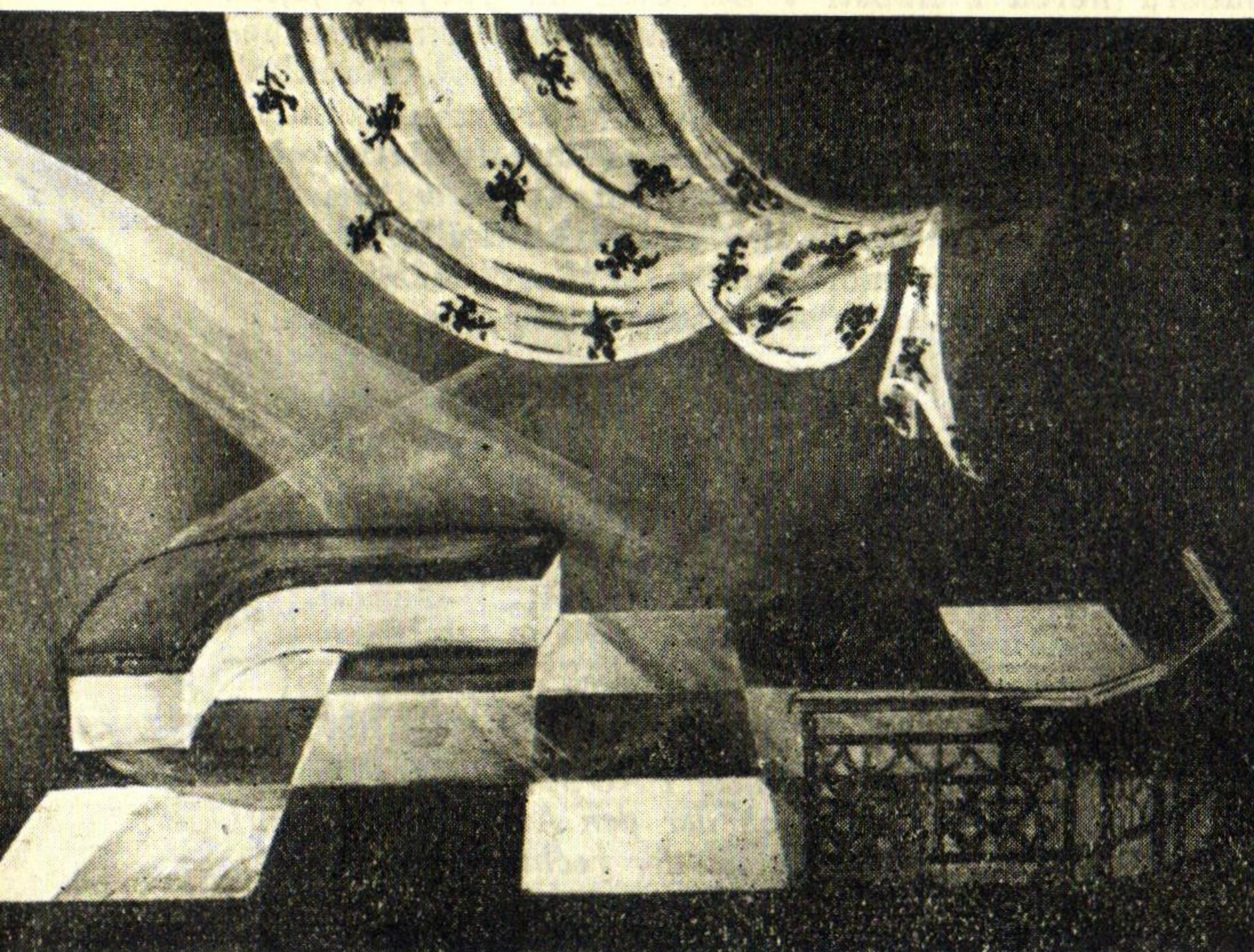
J. W. Goethe: FAUST.

*Doch der den Augenblick ergreift,
das ist der rechte Mann.*

V tichosti zahajuje před čtyřmi léty Dramatické Studio »Čin« svou dobrou činnost. Zatím co většina ochotnických kroužků utápí se, na úkor vlastní práce, v neplodné atmosféře spolkařské, obklopuje se mladý akademik Dáda Papež stejně nadšenými vrstevníky a ustavuje amatérskou scénu »Čin«, která je dnes, co do úrovně, nejkvalitnější. Nutno zdůraznit, že lví podíl na zásluhách tohoto divadla přísluší v první řadě jeho iniciátoru a zakladateli.

Nejvíce ozřejmil jsem si tento fakt — vida Papežova prozíravého krajanů Zlatohlava, v Tylově Tvrdohlavé ženě. Jeho vstupní pasáž, resonující jasnou cílevědomostí, zněla mi téměř závazně symbolicky: — »Vzhůru, hoši! Dostí toho dřímání! Svět se hýbe a běží dechem krále duchů, Pána od věčnosti; my červíkové nemůžeme nic jiného, leč okolo díla obcházet a písek z cesty zamítat. Ale co mohu, to učiním!«

Jistě mnoho jeho mladých členů mohlo by mi potvrdit správnost tohoto dojmu. »Čin« je zkázněný, činoherní soubor kolektivního řádu, kde pravomoc funkcí je rozumně vymezena. Režisér je tam skutečně kamarádsky »primus inter pares«. — Úkol »Činu«? Zživotňovat nejsrozumitelnějším divadelním výrazem dramatická díla domácí i cizí. V posledním článku formuluje Papež svůj program takto: — další činnost věnujeme ještě většímu prohloubení ochotnické práce a hledání správného významu slova ochotník«. — O tom jak jest toto předsevzetí naplňováno, mluví nejlépe výčet



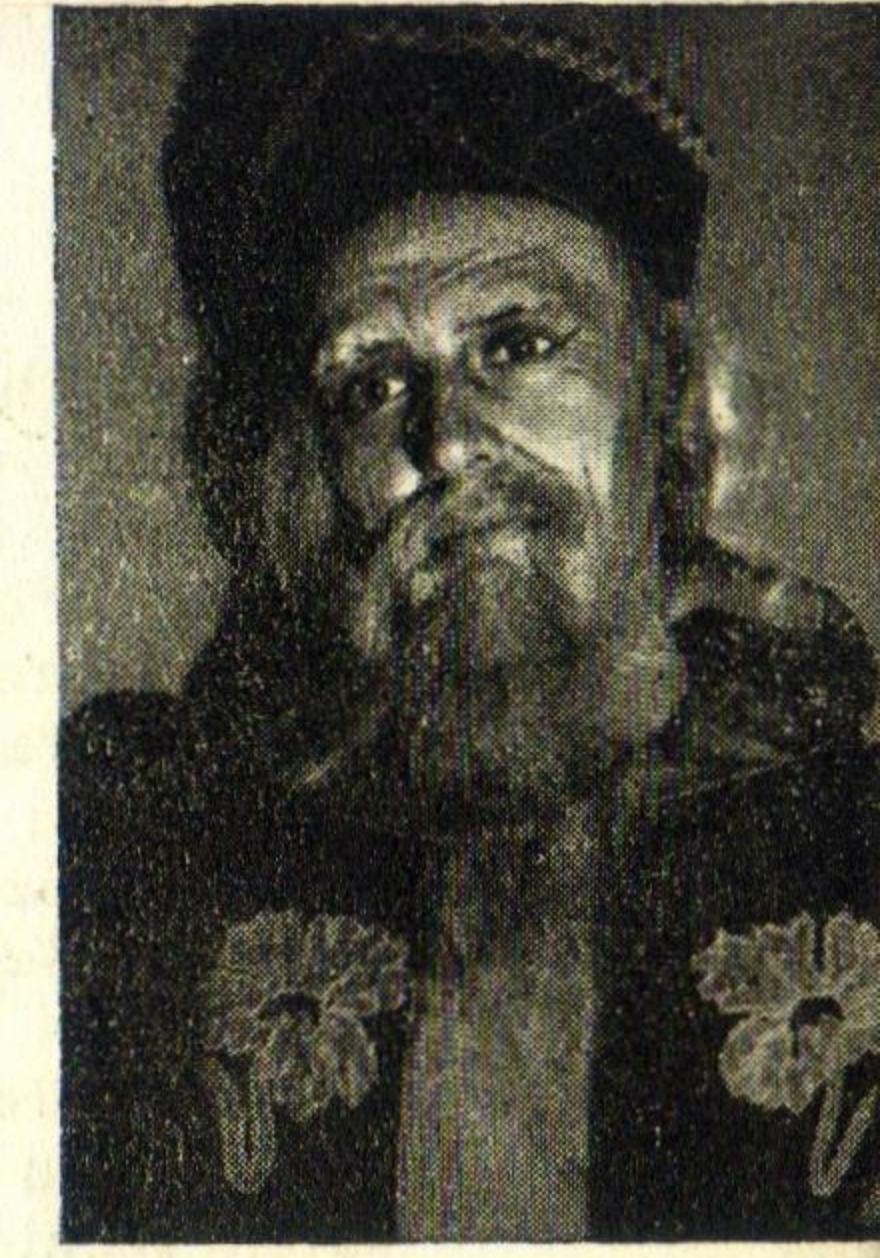
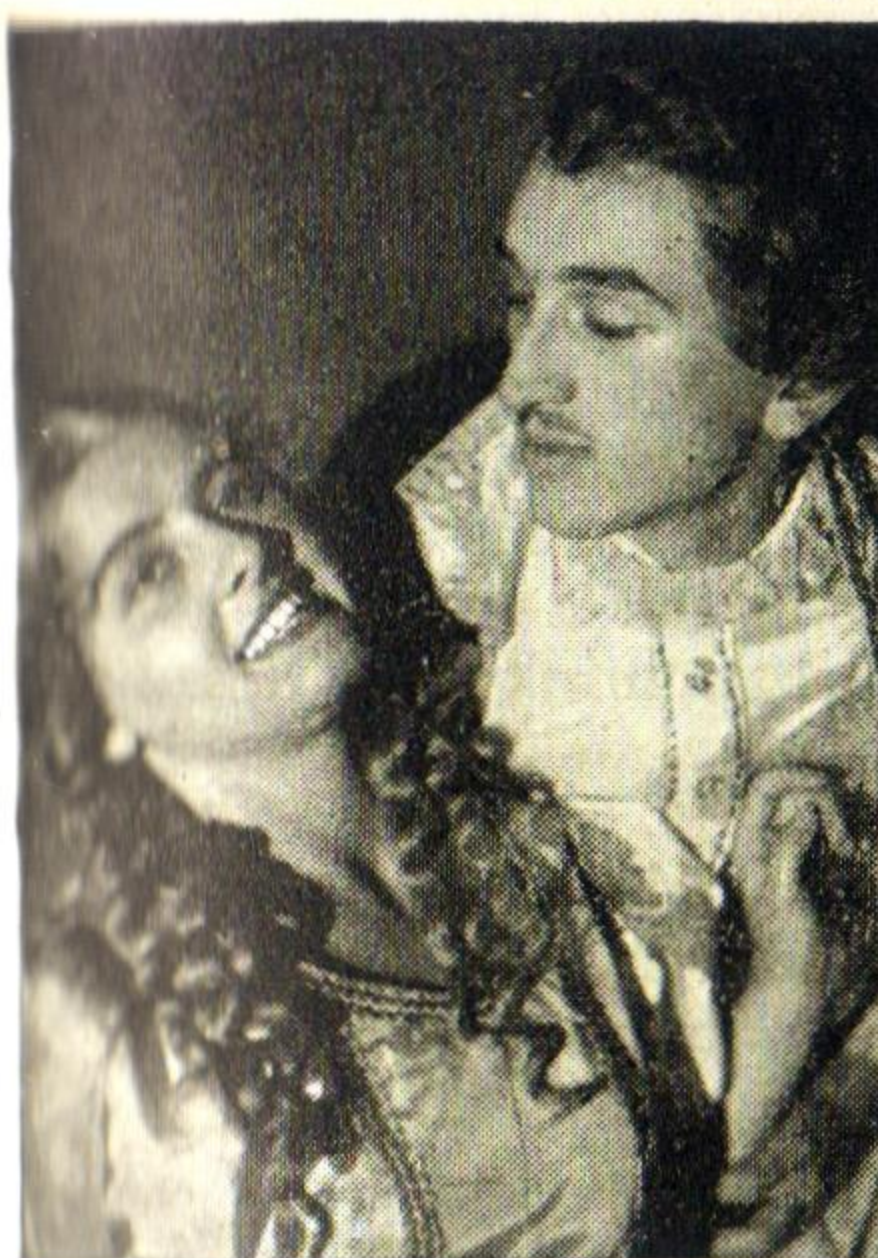
Papežova scéna na Hudcova
SMRTIHLAVA

Nahoře:

B. ANDRESKOVÁ (Marta) ve
„Faustovi“ — M. VÁVRA (don
César) ve „Smrtihlavu“ — D.
NEUMANNOVÁ (Eva) ze hry
„Nedozrál klas“

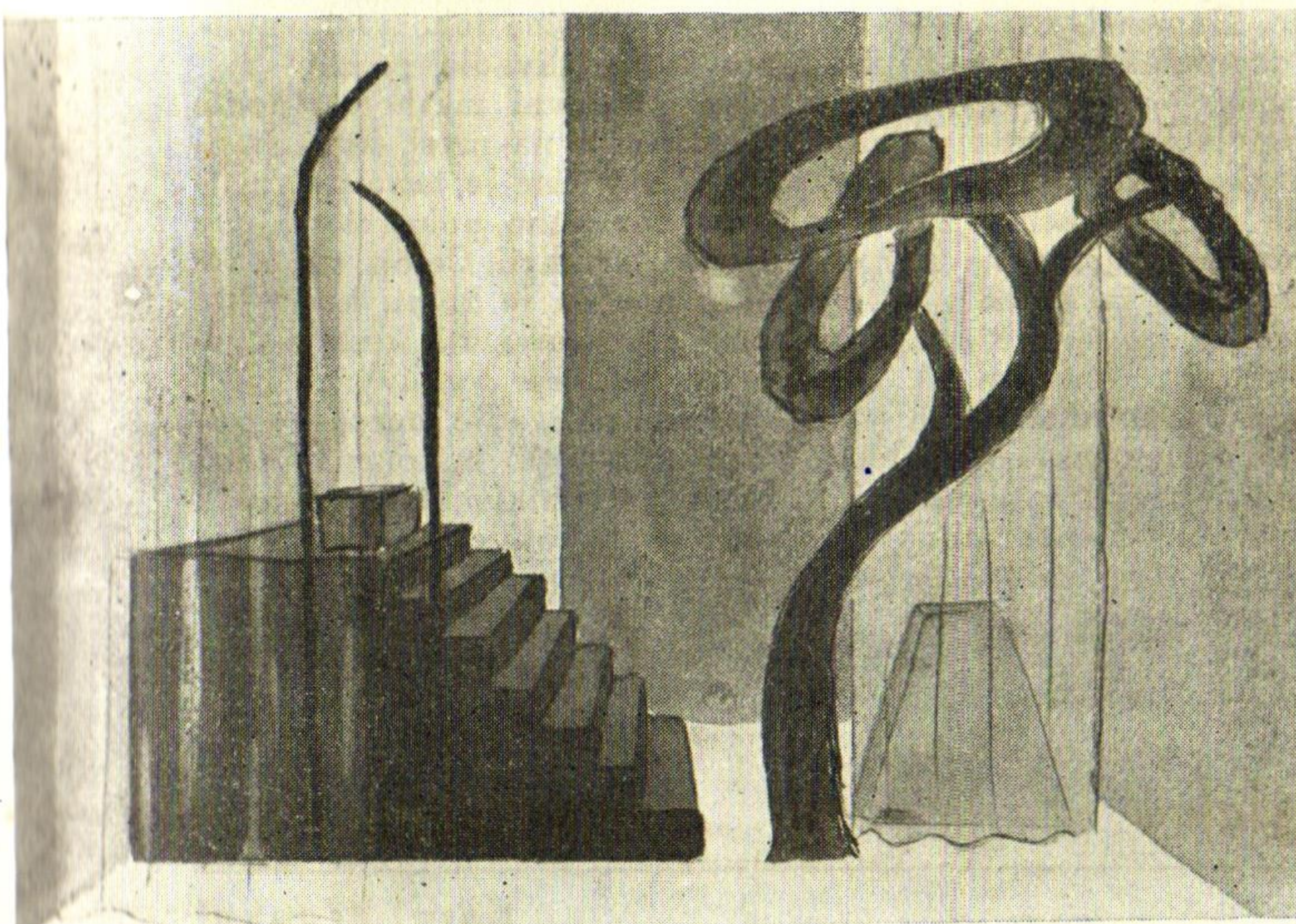
Dole:

Tkadlecovo „ASAGAO“
D. PAPEŽ (Komazava) P. VIK
(Ivashiro) a Zdeněk JIŘIČNÝ
(Tokuyemon)



Zeyerovy „LÁSKY“

L. ZELENKOVÁ a Zdeněk JIŘIČNÝ
v „Blance“, B. ANDRESKOVÁ
v „Legendě o rytíři Albanu“ a
R. KNAPP v „Lásky divu“



Knappova scéna na „Legendu“

Dole:

L. ZELENKOVÁ jako Ludmila v
Šamberkově „Tylovi“, E. MARTIN
(Pantalone) ve Vikově „Mirando-
lině“, M. VÁVRA (Valentin) ve
„Faustovi“



sehraných her, vděčné uznání naplněného hlediště a hlasy odborných kritiků.

Listuji v Meziakti — vydávaných »Činem«, pročítám články jeho členů, svědčící o poctivé přípravě, ať týkají se již režie, pojetí úloh či řešení jevištního prostoru. Z reprodukcí hledí na mě galerie tváří, známých ze scenického provedení. A náhle vyvstávají před mým zrakem rozpomínky na vlastní divadelní mládí, na dobu, kdy jsme se také vyvíjeli a vybíjeli jako studující či absolventi dramatické konservatoře v letech 1920—30, ve službách nejrůznorodějších avantgardních stylů a ismů. Málo jsme tehdy dbali hlasu zkušených učitelů, kdy nám radili: »Naučte se napřed hrát divadlo a potom si teprve pěstujte ismy.« — Jak copatá se nám zdála podobná poučování, třebaže jsme později rádi uznali jejich všeobecnou platnost a osvědčenou pravdu »o nových cestách k starým učitelům«. — A budiž pisateli těchto řádek dovoleno poctivě přiznati, že nebyla to žádná z těch avantgardních scen, kde docítila jeho generace plnost a zodpovědnost divadelního poslání, ale plnokrevně divadelní malé Studio zesnulého režiséra Vlad. Gamzy. Ano, Gamza byl divadelník, zatím co většina jeho vrstevníků, s větší či menší troufalostí věřila, že zachrání české divadlo pomocí nejkaučukovějších ismů. — Proto asi ta Gamzova pracovní metoda (podle vzoru slavného Uměleckého divadla), vždy mi připadla na mysl, když jsem sledoval pracovní zkoušky či představení »Činu«. A v tom je také nejvlastnější jeho klad, že není a nechce být scenou procovského pokusnictví, ale solidním divadlem, navazujícím na národní Tylovu tradici. Celou svou živelnou bytostností hlásá, že divadlo jako zrcadlo národa je život, který jde zase do života. Proto se mi nezdá nadsázkou, porovnávám-li dnes »Čin« s někdejší Gamzovým Studiem. A shledávám jen spravedlivým, byl-li v jednom posledním referátu navržen »Činu« název: »Divadlo herců ze záliby«. Jeho práce si toho označení zaslouží. Přejí »Činu« do budoucna všech důstojných úspěchů a přízně a hojně kritických návštěvníků, kteří dovedou rozpoznati tvůrčí práci od mechanicky napodobivé ochotnické machy.

Děšť elegický

Karel Broukal

Na dobrou noc tě doprovázím ve snech
až tam, kde rozplýváš se tmou.
Děšť vlhký květ ti zatkne ve vlasech
a horké čelo tiší kapka za kapkou.

Ulice zaleskne se tichem močálů,
na střechách chrámů měsíc stříbro svléká,
šelestem stéká v misku z opálu
čeřené ticho. Kanoucí řeka.

Zamlklý šepot svlaží výheň snů,
tkáň deště láskou jímá ji.
Nad vírem deště v modlitbu
se duha zrcadlí.



LÍBA ZELENKOVÁ v úloze Alenky z Jiráskovy »KOLÉBKY«



V levo: Děda PAPEŽ jako Don Quijote
v Dykově »Zmoudření«

V pravo: D. PAPEŽ a Líba ZELENKOVÁ
v Pirandelově »Člověk ani neví jak«

Josef JANOUŠEK



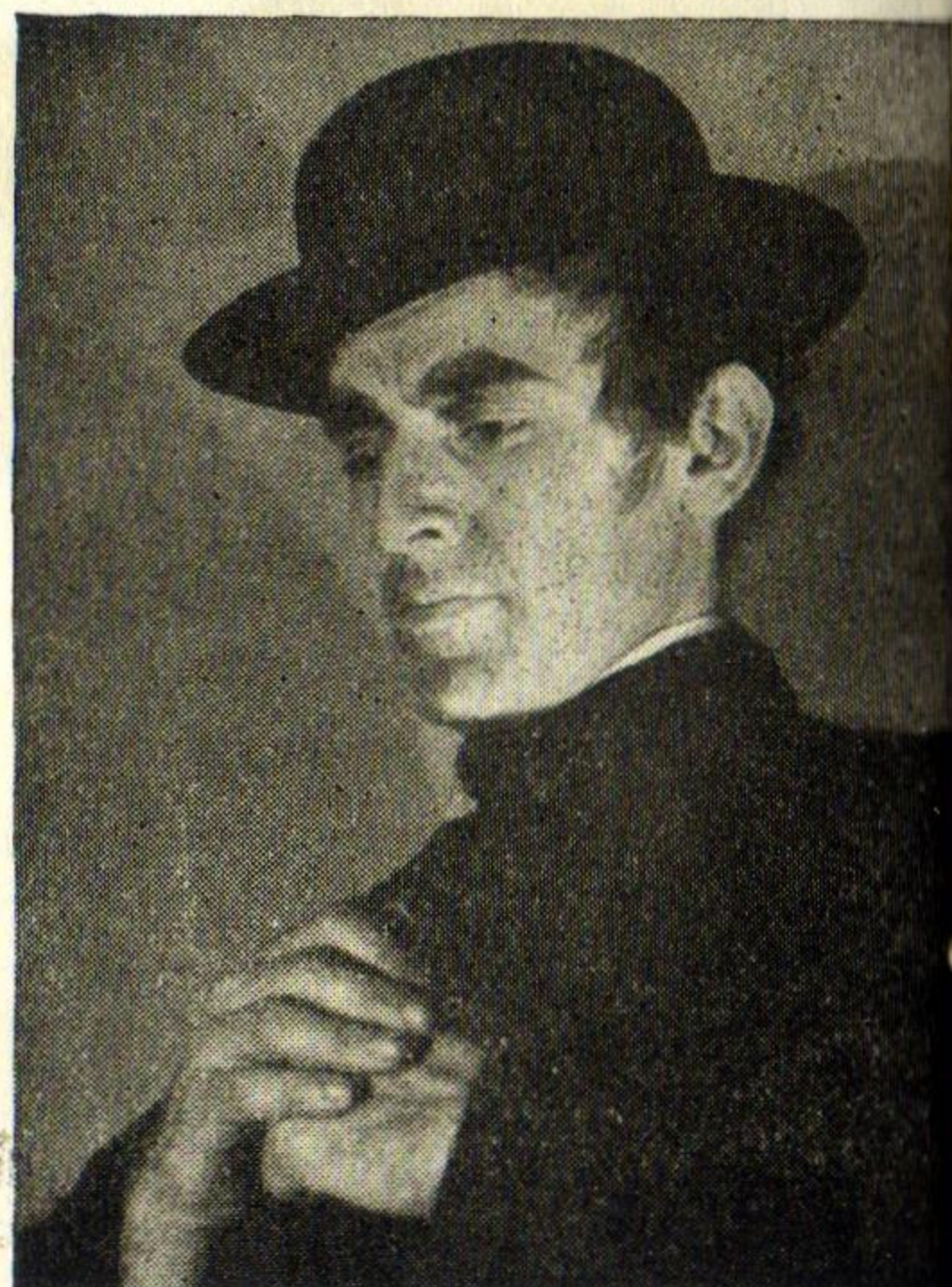
Ortíšek v Šamberkově »J. K. Tylovi«

L. ZELENKOVÁ a D. PAPEŽ



Titanie a Oberon v Shakespearově
»Snu noci svatojanské«

Rudolf KNAPP



Farář z Dykova »Zmoudření«

Mladí literáti v »Činu«

Pravoslav Vik

Všichni, kdož sledují vývoj našeho Dramatického Studia, jistě pochopí, že kolektiv vyvíjející se podobným způsobem je nejen schopen, ale cítí sám potřebu rozšířit pole své působnosti o kulturní oblasti, připínající se úzce k dosavadnímu jádru jeho činnosti.

V našem středu se objevilo v poslední době několik mladých literátů, jejichž práce se ukázaly dobrým příslibem pro mladou českou literaturu. Proto jsme se rozhodli soustředit tyto mladé autory v kroužku, jehož význam by spočíval nejen v onom soustředění, ale v první řadě v povzbuzování a hlavně v usměrňování vývoje jeho členů.

Se současným mimořádným zájmem o literaturu a kulturu vůbec, stoupá pochopitelně i zájem o aktivní účast na literární tvorbě.

O prospěšnosti tohoto zjevu není pochyb v předpokladu, že tato mimořádná literární žeň nebude předkládána pod slovy — kultura a literatura — tak, jak vyrostla, bez ohledu na její kvalitu.

Snaha a láska k vykonávané práci jsou jistě nutnými předpoklady, ale rozhodně ještě nezaručují výsledek. Je proto nutné přistoupit k určitému třídění toho, co se nově rodí. Ovšem k třídění, prováděnému způsobem hodným slov — kultura a literatura.

Chceme-li, aby se v literárním odboru »Činu« sešli jen ti nejlepší z nových a mladých, upravujeme jejich cestu do tohoto odboru tak, aby jen ti dobří došli k jejímu konci. Ne autor sám, ale jeho práce je legitimací pro přijetí.

Tímto způsobem chceme v »Činu« soustředit takové mladé autory, kteří by svou prací nejen dobré jméno »Činu« udržovali, ale kteří by je pomohli povznést tak vysoko, kam až může sahát obětavost a láska k české literatuře.

Věříme pevně v to, že »Čin« bude jednou nejlepším jménem mladých literátů a oni pak největší pýchou »Činu«.

Pokora

Karel Broukal

Máš smutkem zarosené oči,
když dýcháš něhu na květy
a přec jsi jako věčné jaro
jímž byl jsem náhle zakletý.

Tvé křehké slovo zastříbří se
a ssálá láskou jako máj,
vzduch kolem tvého slova chví se
jak smutkem očí kolébán.

Tvá dlaň tak rozměkčelá díkem
třeše se dávat, co mi dá...
— Tvá pokora a tvoje něha
mnou celým nyní prolíná.

1938 — 1942

I. sezona 1938/39.

Umělecká Beseda v Praze III.

Viktor Dyk POSEL, drama o 3 dějstvích a prologu. Režie Déda Papež, výprava Ivan Sedlák, scénická hudba Josef Smetana.

12. prosince 1938.

Jaroslav Kvapil OBLAKA, hra o 3 jednáních. Režie Miloš Procházka, výprava Ivan Sedlák.

3. února 1939.

Zájezd do Postupic u Benešova.

Viktor Dyk POSEL, reprisa 1.

9. dubna 1939.

Zájezd do Jílového u Prahy.

Jaroslav Kvapil OBLAKA, reprisa 1.

30. dubna 1939.

Umělecká Beseda v Praze III.

Karel Mašek DCERUŠKA HOSTINSKÉHO, hradčanská povídka o 1 dějství. Režie a scéna Déda Papež, výprava Ivan Sedlák. Pomocná režie Václav Voska. Hudba Erno Košťál ml.

13. května 1939.

Fráňa Šrámek ČERVEN, hra o 1 jednání. Režie i scéna Déda Papež.

Prázdninové turné:

29. června 1939.

Jiří Mahen ULÍČKA ODVAHY, veselohra o 3 jednáních. Režie a scéna Déda Papež.

29. července 1939.

Frant. Ferd. Šamberk JOSEF KAJETÁN TYL, obraz z našeho života o třech odděleních s hudbou Fr. Škroupa, Ant. Dvořáka a J. Suka. Režie a scéna Déda Papež.

30. července 1939.

Frant. Ferd. Šamberk JOSEF KAJETÁN TYL, reprisa 1.

19. srpna 1939.

František Zavřel ŽIŽKA, historický obraz ve 3 dílech a prologem a dohrou. Režie a scéna Déda Papež.

II. sezona 1939/40.

Umělecká Beseda v Praze III.

14. října 1939.

Jaroslav Vrchlický SOUD LÁSKY, veselohra o 3 dějstvích. Režie a scéna Déda Papež. Scénickou hudbu podle motivů 13. a 14. století upravil Erno Košťál ml.

11. listopadu 1939.

Olga Scheinpflugová ZABITÝ, komedie o předejře a 3 jednáních. Režie Jaromír Rytíř, výprava Ivan Sedlák.

9. prosince 1939.

Molière JANEK (L'etourdi ou les contre temps), komedie o 5 obrazech. Překlad B. Kaminského. Režie Jiří Voska, výprava a kostýmy Déda Papež.

18. ledna 1940.

Luigi Pirandello JINDŘICH IV. (Enrico Quarto), tragédie o 3 jednáních. Překlad Václava Jiřiny. Režie a scéna Déda Papež. Klavírní předejry Erno Košťál ml., portrétové malby Ivan Sedlák.

17. února 1940.

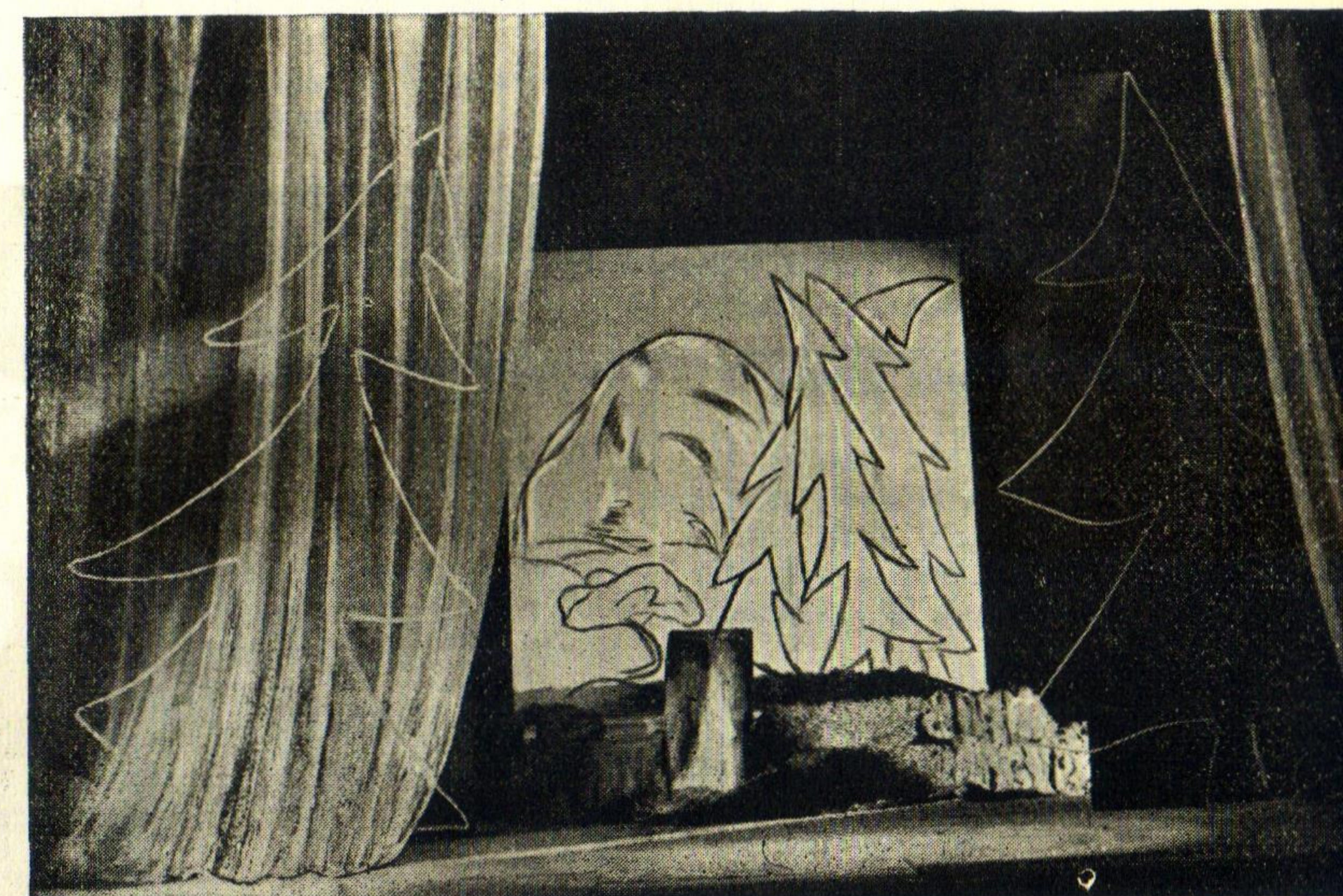
Gerhart Hauptmann HANIČKA (Hanneles Himmelfahrt), sen v básni o dvou dílech. Překlad B. Šalouna. Režie a scéna Déda Papež, výtvarná spolupráce Ivan Sedlák. Hudba N. Griega.



Do soutěže »XII. Jiráskova Hronova«
Josef Kajetán Tyl:

„TVRDOHLAVÁ ŽENA“

Déda PAPEŽ (krajánek Zlatohlav), Líba ZELENKOVÁ a Josef JANOUŠEK (Madlenka a Kuba) a Bobina ANDREŠKOVÁ
v titulní postavě



Scéna Rudolfa KNAPPA pro vstupní obraz



Nahoře: Dagmar NEUMANNOVÁ
a Mir. BÍLEK v Zeyerově »Lásky divu«,
Liba ZELENKOVÁ a Zdeněk JIŘIČNÝ
v Markupově hře »Nedozrál klas«



Dole: Irena LEPIČOVÁ a Deda
PAPEŽ v Hilbertově »Michaeli«

16. března 1940.

Viktor Dyk TŘI HRÝ: Smuteční hostina, hra o 1 dějství. **Premiéra**, tragikomedie o 1 dějství. Režie Jaromír Rytíř, výprava Deda Papež. **Odchod**, tragikomedie o 1 dějství. Režie a scéna Deda Papež.

4. května 1940.

Miroslav Rutte ZAMILOVANÍ PŘÁTELE, lyrická komedie o 3 jednáních s předehrou a dohrou podle Marivauxovy hry »Druhé překvapení lásky«. Režie a scéna Deda Papež, výtvarná spolupráce Ivan Sedlák, hudba Erno Košťál ml.

Pro čtenáře Listu Mladých:

1. června 1940.

Miroslav Rutte ZAMILOVANÍ PŘÁTELE, reprisa 1.

7. června 1940.

Fráňa Šrámek LÉTO, komedie o 8 obrazech. Inscenoval Deda Papež, hudba Erno Košťál ml.

Městské divadlo na Král. Vinohradech.

12. června 1940.

Růžena Jesenská DEVÁTÁ LOUKA, veselohra o 3 jednáních. Režie a scéna Deda Papež, výprava Ivan Sedlák, hudební účast Erno Košťál ml.

III. sezona 1940/41.

Umělecká Beseda v Praze III.

20. září 1940.

Josef Kajetán Tyl FAUST DRUHÝ, veselohra na cizí motiv o 2 jednáních. Režie a scéna Deda Papež. Scénická hudba Erno Košťál ml.

7. listopadu 1940.

Herrmann Sudermann ZÁPAS MOTÝLŮ (Schmetterlingschlacht), hra o 4 dějstvích. Překlad O. Fastra. Režie Heda Nepeřená, výprava Deda Papež.

6. prosince 1940.

Frant. Ferd. Šamberk JOSEF KAJETÁN TYL, obraz z našeho života o 3 odděleních. Režie a scéna Deda Papež, hudba Jan Pnenka (reprisa 2.).

17. ledna 1941.

Jaroslav Hilbert MICHAEL, drama o 5 dějstvích. Režie a scéna Mirek Mokošín. Scénická hudba Jan Panenka.

Lidový dům v Praze XIV.

26. ledna 1941.

Frant. Ferd. Šamberk JOSEF KAJETÁN TYL, reprisa 3., 4.

Umělecká Beseda v Praze III.

21. února 1941.

Luigi Pirandello ČLOVĚK ANI NEVÍ JAK (Non si sa come), drama o 3 jednáních. Přeložil V. Jiřina. Režie a scéna Deda Papež. Koncertní předehry pro dva klavíry Jan Panenka.

Zájezd do Ledče nad Sázavou.

29. března 1941.

Miroslav Rutte ZAMILOVANÍ PŘÁTELE, reprisa 2.

Umělecká Beseda v Praze III.

21. března 1941.

Henrik Ibsen STRÁSIDLA (Gengangere), hra o 7 obrazech. Překlad Jaroslava Kvapila. Inscenace Jaroslava Kutty, scénická hudba Deda Papež.

25. dubna 1941.

Miroslav Rutte ZAMILOVANÍ PŘÁTELE, reprisa 3. (Do soutěže »XI. Jiráskova Hronova«, výtvarník Josef Lehký.)

Umělecká Beseda v Praze III.

23. května 1941.

Viktor Dyk EPISODA, hra o 3 dějstvích. Režie Josef Janoušek, výprava Rudolf Knapp. **ODCHOD**, II. díl, tragikomedie o 1 jednání. Režie a scéna Deda Papež, scénická hudba Jan Zuska.

Zájezd do Cítova u Mělníka.

8. června 1941.

Frant. Ferd. Šamberk JOSEF KAJETÁN TYL, reprisa 5., 6.

Umělecká Beseda v Praze III.

20. června 1941.

Jiří Hnátek BÁSNÍK SE TOULÁ, pásmo poesie a prósy V. Šolce, K. Hlaváčka, K. Tomana a J. Hory. Režie a scéna Deda Papež, výtvarník Josef Lehký, scénická hudba Rudolf Knapp, choreografie a pohyb Květa Čadová-Černá.

IV. sezona 1941/42.

Měšťanská beseda v Praze II.

16. září 1941.

Julius Zeyer LASKY, tři lyrická dramata **Blanka**, **Lásky div**, **Legenda o rytíři Albanu**. Režie a scéna Děda Papež, výtvarník Rudolf Knapp.

18. listopadu 1941.

Viktor Dyk ZMOUDŘENÍ DONA QUIJOTA, komedie o 5 jednáních. Režie Pavel Kypr, výprava arch. František Marek, scénická hudba Rudolf Knapp. Hálkovo divadlo v Nymburce.

7. prosince 1941.

Miroslav Rutte ZAMILOVANÍ PŘÁTELÉ, reprisa 4.

19. prosince 1941.

Měšťanská beseda v Praze II. (Do soutěže »XII. Jiráskova Hronova«.)

Josef Kajetán Tyl TVRDOHLAVÁ ŽENA, národní báchorka o 7 obrazech. Režie a scéna Děda Papež, výtvarník Rudolf Knapp, scénická hudba Antonína Dvořáka, choreografie a tance Květa Čadová-Černá.

Tylovo ochotnické divadlo v Hořicích v Podkrkonoší. 26. prosince 1941.

Viktor Dyk ZMOUDŘENÍ DONA QUIJOTA, reprisa 1.

Zájezd do Čelákovic u Prahy.

9. a 10. ledna 1942.

Miroslav Rutte ZAMILOVANÍ PŘÁTELÉ, reprisa 5., 6., 7.

Měšťanská beseda v Praze II.

3. února 1942.

Marcel Hudec SMRTIHLAV, legenda o Donu Juanovi o 1 jednání. **Pavel Tkadlec ASAGAO**, japonský sen o věčné lásce podle hry Yamada Kahashi. Režie a scéna Děda Papež, scénická hudba Rudolf Knapp. Kostýmy Jitka Bělská.

Divadlo na »Zelném Trhu« v Brně.

28. února a 1. března 1942.

Viktor Dyk ZMOUDŘENÍ DONA QUIJOTA, reprisa 2., 3.

Zájezd do Říčan u Prahy.

21. a 22. února 1942.

Miroslav Rutte ZAMILOVANÍ PŘÁTELÉ, reprisa 8., 9.

Měšťanská beseda v Praze II.

17. března 1942.

František Markup NEDOZRÁL KLAS, hra o zmařeném mládí o 3 dějstvích. Režie Josef Janoušek, výprava Daša Faustusová.

30. března 1942.

Josef Kajetán Tyl TVRDOHLAVÁ ŽENA, reprisa 1. (II. kolo soutěže »XII. Jiráskova Hronova«.)

5. května 1942.

Johann Wolfgang von Goethe FAUST, dramatická báseň o 20 obrazech s prologem. Režie a scéna Děda Papež, scénická hudba Rudolf Knapp, pomocná režie Erhard Martin, kostýmy Jitka Bělská.

17. května 1942.

Pravoslav Vik MILUJI, pásno poesie a prózy autorů, sdružených v »Činu«. Výprava arch. František Marek, hudba Rudolf Knapp.

18. května 1942.

Johann Wolfgang von Goethe FAUST, reprisa 1.

Jiráskovo divadlo v Hronově nad Metují.

22. srpna 1942.

Alois Jirásek KOLÉBKA, dramatický žert o 3 jednáních. Režie a scéna Děda Papež, výtvarník arch. František Marek, scénická hudba Rudolf Knapp, pomocná režie Erhard Martin.

Alois Jirásek KOLÉBKA, reprisy 1., 2.

23. srpna 1942.



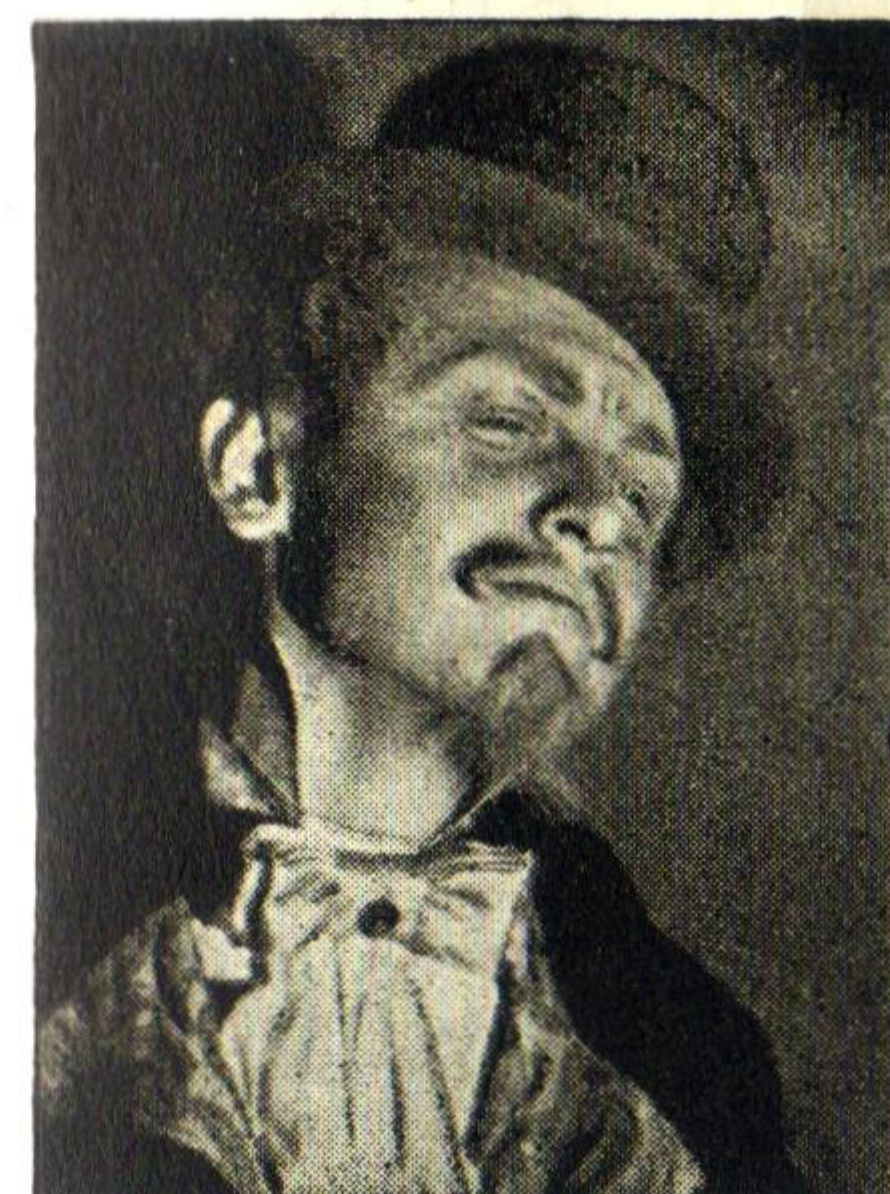
Zdeněk JIŘIČNÝ
řečník (Smrtihlav)



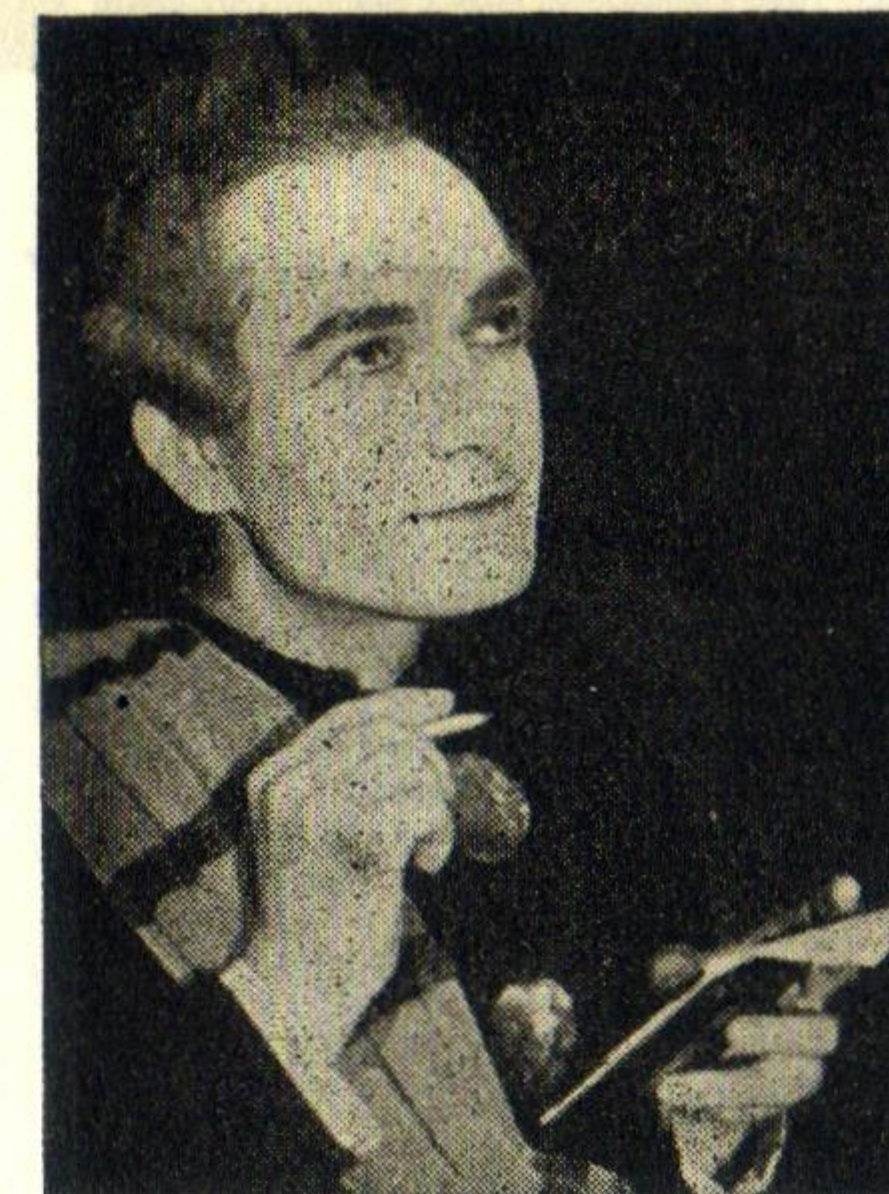
Bobina ANDRESKOVÁ
Fanyinka (Nedozrál klas)



Kristina HÝBNEROVÁ
Kropáčkova (Nedozrál klas)



Miloš VÁVRA
Vydřiduška (Tvrdohlavá žena)



Pravoslav VIK
Fabricio (Mirandolina)



D. NEUMANNOVÁ a M. BÍLEK
(Tvrdohlavá žena)



Olga DROŽOVÁ
Květuše (Nedozrál klas)



URBÁNEK a VALENTA
(Nedozrál klas)

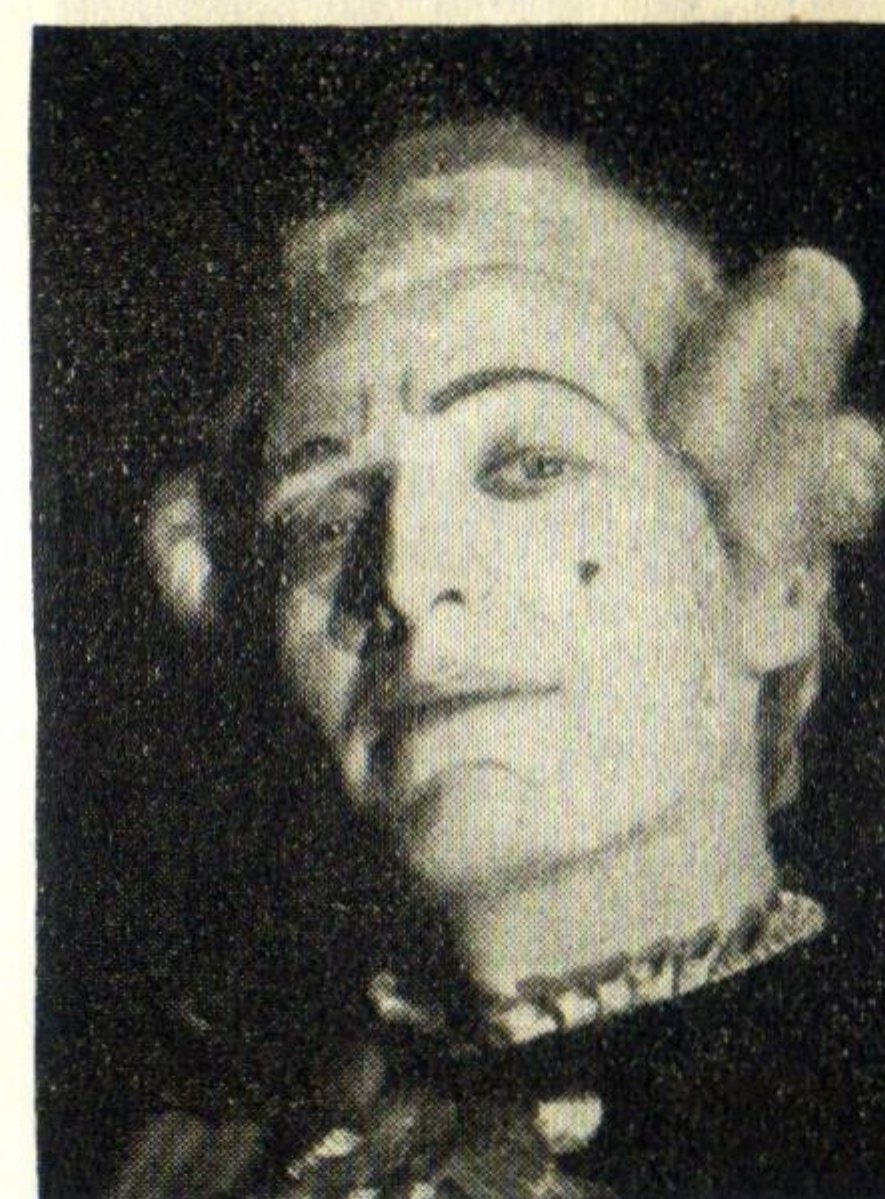
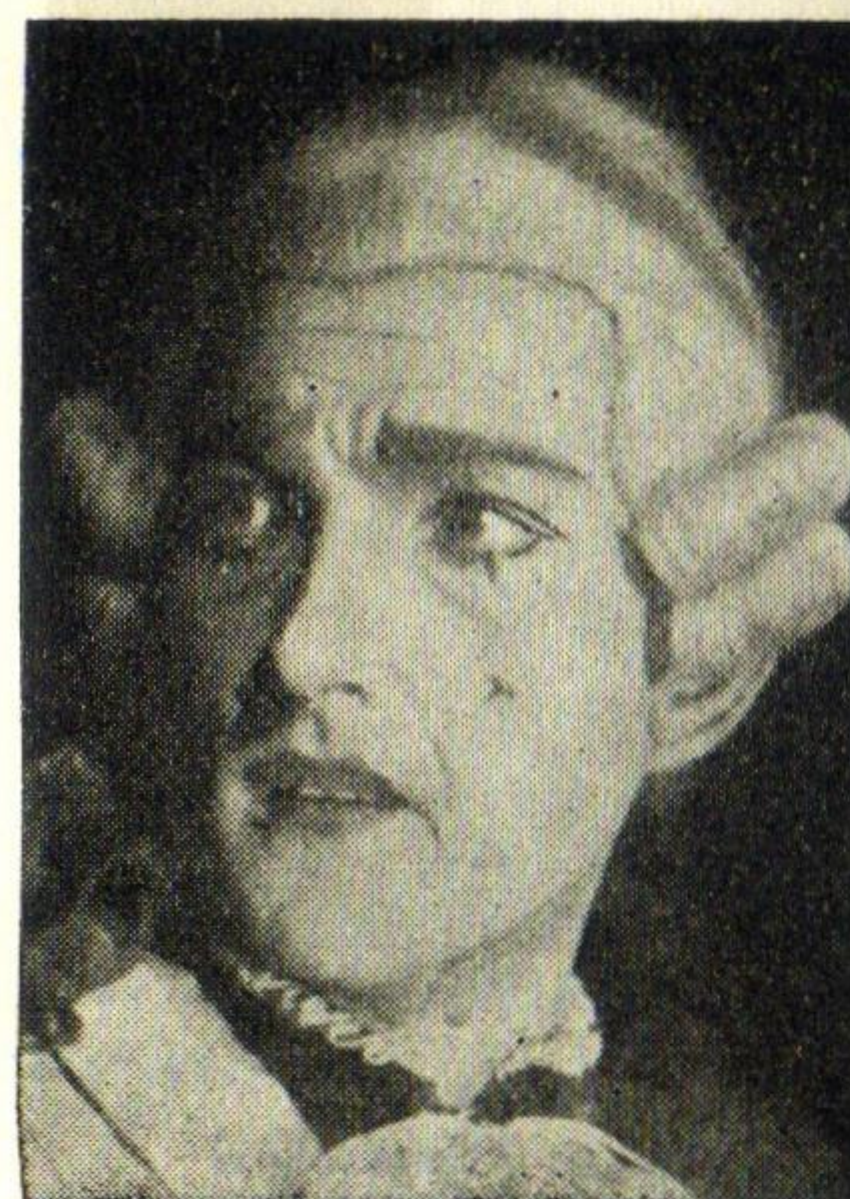
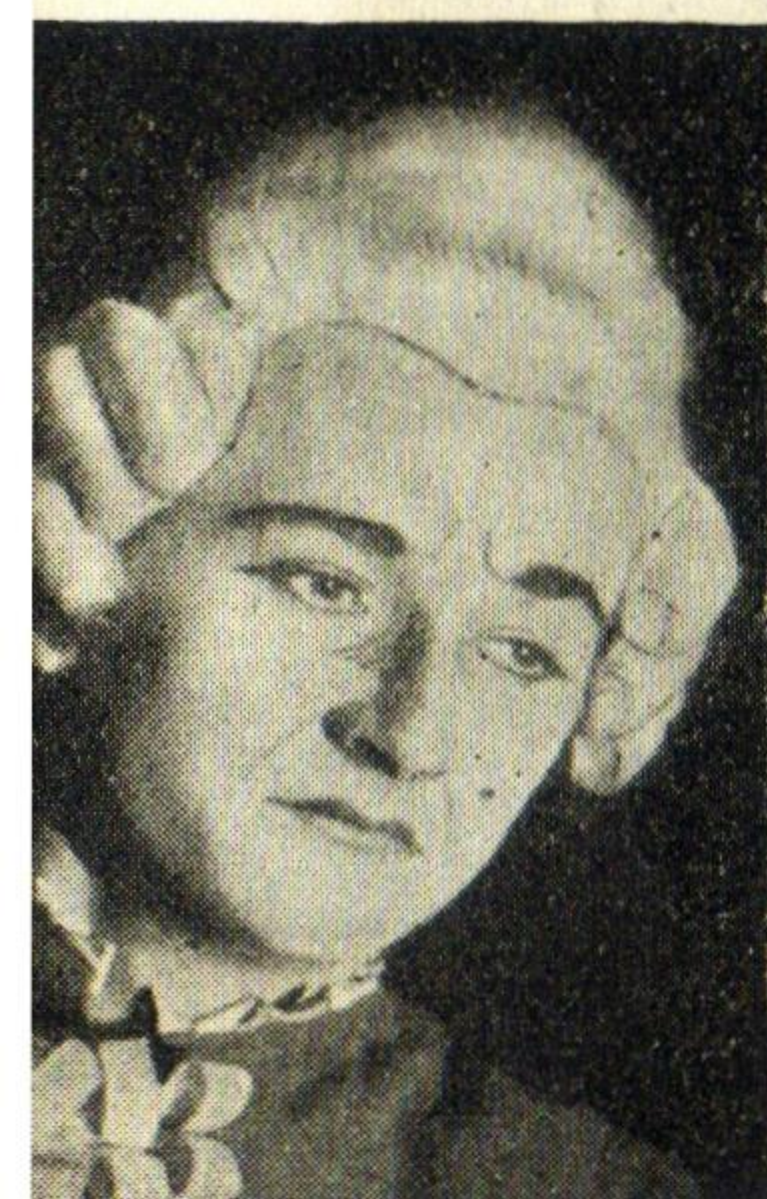


Otakar ŠLEHOFR
Jánošík (Pásno J. Mahena)



V levo: Líba ZELENKOVÁ,
D. PAPEŽ a D. NEUMANNOVÁ
v Hudcově „SMRTIHLAVU“

Uprostřed: J. SOVÁK (hrabě
Karel BROUKAL (Markýz) a Zde-
něk KRIPPNER (Kavalír) ve Vikově
„Goldoniho Mirandolině“



Návrh scény arch. F. Marka pro
1. jednání Jiráskovy „KOLÉBKY“

Salony „Činu“

- | | |
|---|-------------------|
| I. Petr TUČNÝ a Ivan SEDLAK: Obrazy a plastiky. | 14. října 1939. |
| II. Karel KUPKA: Akvarely. | 9. prosince 1939. |
| III. Zdenka LANDOVÁ: Dětská kresba. | 20. září 1940. |
| IV. Antonín LANDA: Tanečnice, kresby. | 6. prosince 1940. |
| V. Ivan SEDLAK a Rudolf KNAPP: Obrazy a plastiky | 21. února 1941. |
| VI. Foto - TRUNEČEK: Fotografie. | 25. dubna 1941. |
| VII. Josef LEHKÝ: Jaro 1941, akvarel a kresba. | 20. června 1941. |
| VIII. arch. Jiří PROCHÁZKA: Scénické návrhy. | 3. února 1942. |
| IX. Rudolf KNAPP: Scénické návrhy. | 17. března 1942. |
| X. arch. František MAREK: Scénické návrhy a interieury. | 5. května 1942. |

Soutěž „Činu“

Dramatická soutěž »ČINU«, vypsaná v říjnu 1941, do níž bylo přihlášeno vcelku 17 prací čtrnácti mladých, dosud neznámých autorů, byla ukončena koncem května 1942 a porotou, v níž zasedali spisovatel Jan DRDA, redaktor Karel KOVAL, redaktor A. F. ŠULC, za Studio Pravoslav Vik a Déda Papež, byly uznány tyto práce: Zdeněk Vavřík CASANOVA, Edvard Cenek ZAHDA V CIMBUŘÍ, Erhard Martin BLÁZNŮM NEUVĚŘÍŠ, Jaromír Malý DO DNA SKUTEČNOSTI, Vladimír Kold a ZTRACENÁ ŽENA, Josef Sýkora a LÉKAŘ DUŠÍ.

Mezi ostatními pracemi určité dramatické schopnosti se jeví u M. Macháčka (Loutka z kopretin), H. Hanka (Svět se lepší, Cti otce svého), D. Plichty (Hrb) a V. Uhra (Touha a strach).

Mimo soutěž je nutno jmenovati mladičkou autorku, třináctiletou Libuši Neumannovou, která přihlásila (byť primitivní, přes to však zajímavou, zejména svým námětem) hru SESTRY.

V celku musíme konstatovati, že mladá generace nemá mezi sebou opravdu schopné autory, anebo, jen nepatrný počet, který se ztrácí mezi vším tím dramatickým brakem, který nyní převládá v naší divadelní literatuře.

Do své páté sezony zařadil »ČIN« vítěze soutěže. Ostatní uznané hry byly doporučeny spolkům k provozování.

Dramatické Studio „ČIN“ v Praze

Administrativní vedení:

Ředitel Déda Papež, jednatel Rudolf Knapp, pokladník Líba Zelenková, člen výboru pověřený propagací Erhard Martin.

Pokladník při představeních Přemysl Neumann, revisor účtů Bobina Andresková.

Redakce programu a tiskopisů Martin a Papež, literární rubrika Karel Broukal, Pravoslav Vik.

Umělecké vedení:

Dramaturg Pavel Kypr, **šéfredaktor** Déda Papež, **šéf výpravy** arch. František Marek. **Režiséři:** Zdeněk Krippner, Erhard Martin. **Pomocní režiséři:** Rudolf Knapp, Bedřiška Kučerová, Miloš Vávra. **Výtvarníci:** Jitka Bělská, Daša Faustusová, František Mareš, Květa Schreiberová, Otakar Šlehoř. **Hudebníci:** Rudolf Knapp, Miroslav Žouželka. **Choreografie a tance** Květa Čadová-Černá.

Inspicienti: Jiřina Rohlenová, Miroslav Žouželka. **Nápověda** Josef Janoušek. **Osvětlovači:** Václav Kochánek, Antonín Klečka, Vladimír Stojek.

Technický personál (jeviště): Vratislav Balcar, Miroslav Raušar, (hlediště): Ema Kadlecová, Eva Sovová, Jitka Tomášová.

Soubor:

Dámy: Andresková Bobina, Drožová Olga, Hýbnerová Kristina, Klomínková Marie, Klomínková Věra, Lepičová Irena, Neumannová Dagmar, Nováčková Helena, Procházková Zdenka, Stiksová Dagmar, Šešinová Bohumila, Šteflíčková Laduše, Zelenková Líba.

Páni: Bílek Miroslav, Broukal Karel, Bůžek Jaroslav, Havrlík Jaroslav, Janoušek Josef, Knapp Rudolf, Kochánek Václav, Krippner Zdeněk, Martin Erhard, Modrý Jaromír, Papež Déda, Rytíř Jaromír, Slabiňák František, Sovák Jiří, Šlehoř Otakar, Urbánek Otakar, Valenta Vladimír, Vávra Miloš, Vik Pravoslav, Žouželka Miroslav.

Literární odbor »Činu«:

Zástupci ve výboru Studia: Broukal Karel, Vik Pravoslav.

Členové: Busiňský Vladimír, Čamra Josef, Červinka František, Hudec Marcel, Lorencová Saša, Laube Josef, Macháček Miroslav, Marek Václav, Mothejzík J. Vl., Mothejzík-Pozdýňský V., Papež Déda, Roll František, Šlehoř Otakar, Uher Vilém, Vaněk Jan.

Čestní členové »Činu«: Dr. Miloš Frühauf, ing. Ota Papež, Bohumil Procházka, Jiří Zeithammer.

Přispívající členové: Eva Bružková, Jiřina Rohlenová, Zdeněk Jiříčný, Jaroslav Král, Josef Král, Dr. Otta Krug.

Vydalo jako druhý sborník Dramatické Studio „ČIN“ v Praze vlastním nákladem v počtu 500 výtisků, z nichž prvních 20 je podepsáno autory všech statí □ Obálka podle návrhu Erharda Martina □ Fotografie Jaroslav Truneček, Praha XII., Mnichovská 56, Foto Lyr, Hronov nad Metují □ Výtisk Antonín Strojil, Vršovice, Kodaňská 11 □ Štůčky zhotovila firma „Stereotyp“ a zinkografie Jindra Kříž, Praha II., Jindřišská ul.

Cena výtisku K 15.—

Podepsaný výtisk K 50.—

NÁBYTEK

do ložnic, jídelen, obývacích pokojů a kuchyní
v solidním provedení vyrábí firma

RUDOLF BUKÁČEK,
PRAHA X., KRÁLOVSKÁ 35, telef. 617-05



list nové generace

Strojní pekařství

KAREL KOPECKÝ
PRAHA II., POŘÍČ 33

telefon 616-61

PLASTICKÉ DEKORACE

pro fotoateliery a divadla

L. Říčan

reklamní služba

PRAHA I., CELETNÁ 19 - TELEFON 634-69

Divadelní a filmové kostýmy jen od

JANA SVÁTKA

Praha I., Perštýn 18, Husova 4. Tel. 35770

Malby pokojů provádí firma

J. SLABIHOUBEK

Praha XII., Höflerova 3. Telefon 513-16

Dobré šaty od krejčího

Josefa Průdka,

Praha XII., Schwerinova 22

Telefon 395-91

Fotoamatérům dobře poradí a jejich snímky vypracuje

fotograf **TRUNEČEK**

VINOHRADY, Mnichovská 56, tel. 287-33

Tiskopisy všeho druhu zhotoví Vám knihtiskárna

ANTONÍN STROJIL

Praha XIII.-Vršovce, Kodaňská tř. 11.

TELEFON 561-86

KLOBOUKY **HRABĚ** VINOHRADY

Cena 15 K